

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI ĐƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. — Kiểm-sắc-bổ-hườn (Trị bệnh đờ đùng suy nhược) Mỗi ve giá	2 \$ 00
2. — Phụ-khoa Kim-phụng-hườn (Đồn bà huyết hư khí suy) Mỗi hộp 2 hườn giá	1 00
3. — Hòa-dâm chỉ-khải (Trị kinh ho) Mỗi gói giá	0 15
4. — Nhi khoa cang-cơ-tăng (Trị bệnh con nít) Mỗi gói giá	0 25
5. — Thân hiệu phát-lành-tá-g (Trị chứng nóng lạnh) Mỗi gói giá	0 16
6. — Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích) mỗi gói 10 bánh giá	0 10
7. — Sựu-độc-linh-được (Trị bệnh hoa liễu) Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá	3 00
8. — Thân hiệu nhân-được-thủy (Trị bệnh căn mắt) Mỗi ve giá	1 00
9. — Thanh-tạng-hườn (Thuốc xổ) Mỗi ve giá	0 10
10. — Phong thấp cao được (Thuốc dân trị các chứng bệnh phong thấp) Mỗi miếng giá	0 20
11. — Sanh-phát-bá-thảo-gi (Thuốc nước xức cho thuốc độc) Mỗi ve giá	0 30
12. — Bạch-trược-cao (Trị các chứng bệnh đau lặn) Mỗi ve giá	0 60
13. — Bạt độc được cao, (Trị bệnh Ung-thực và phốt, ghê chốc) Mỗi ve giá	0 30
14. — Trân-châu phân (Trị bệnh phòng lữa phòng nước sôi) Mỗi gói giá	0 35
15. — Tê sanh được thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chột nước và thối-khí) Mỗi hộp giá	0 10
16. — Bạch thọ gi (Đầu bạc há) Ve nhỏ giá 0 \$ 25, ve lớn	0 40
17. — Tiêng được cao (Trị bệnh lác) Mỗi thỏi giá	0 20
18. — Châu phách sanh cơ tăng (Trị các thứ ghê độc) Mỗi ve giá	0 20
19. — Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc) Mỗi ve giá	0 20
20. — Nha thông được thủy (Trị bệnh đau răng) Mỗi ve giá	0 20
21. — Vạn ứng như phát trà (Trị bệnh cảm) Mỗi gói giá	0 06
22. — Vi-tê-sanh trật đã hườn, (Hợp lá cây, hợp đánh đập) Mỗi hộp giá	0 50
23. — Dầu Essences de Menthe hiệu Nhi-thiên-Đường. Mỗi ve giá	0 25
24. — Vạn ứng phát đen (Trị bệnh nhứt đầu đau bụng tức ngực) Mỗi gói giá	0 10
25. — Dầu dầu khâu (Nhứt dầu nóng lạnh sẽ mứa) Mỗi ve giá	0 10
26. — Bông gòn thuốc (Bột bó rịt ghê) Mỗi gói là	0 20
27. — Mộng-tân-trà (Trà lá cà-phê) Giá mỗi gói là	1 50

Bổn-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế nhân, cho nên chẳng nài hao tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn Dược tễnh phục pháp (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất li lượng) để dạy h mà cho thân chủ; nếu vì nào có gói thơ xin, thì Bổn-đường lập tức gói liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.
Tirage: 4.800 exemplaires.

Le Directeur-Gérant NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Ng. ch. Sat

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

18e ANNÉE
NĂM THỨ 18
Ngày 23 Janvier
1919

農 賈 茗 談

Số 97
Ngày 22 tháng 12
năm Mậu Ngọ

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN THONG CỜ BỔNG-ĐƯƠNG</p> <p>Mỗi năm 5 \$ 00 Sáu tháng 3 00 Mỗi số 0 10</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Cu an 20\$ 00 Six mois 12 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>Chủ nhơn: F. CANAVAGGIO</p> <p>Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sát</p> <p>Đại-biểu: Đặng-thức-Liên, Nguyễn-xiêm-Khú</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0-065 de large . . . 1 \$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gửi thơ, hoặc đến tại Bàn-quản mà thương nghị.</p>
--	--	---

Direction, Rédaction et Administration: 157, rue Catinat. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Chánh-phủ chẳng hề cấm xuất cảng.
2. Lúa gạo xuất cảng.
3. Bàn-quản cáo bạch.
4. A-dông Nông-chánh.
5. Thế giới tân văn.
6. Một việc đáng khen.
7. Giết người lấy của.
8. Giá lúa giá bạc.
9. Nghĩ lâu mới hiểu.
10. Minh tạ Lương-y.
11. Dọn nhà cách mới.
12. Bài ca Đổ-thập-Nương tái thế kỳ sau sẽ đăng.
13. Tăng tức trí kỳ ai.
14. Nghĩ đời mà ngắn.
15. Lê-hoàng-Mưu thiết dốt.
16. Nói chữ mang họa.
17. Bàn đồng-bang coi chừng.
18. Tùy-Kiểu.
19. Tuổi giang hồ.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. - MỘT TIỆM TRONG NAM-KY

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. - Telephone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HƯƠNG

Phẩm mà đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-đề mà thôi. Nếu hai điều sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đủ sáng. Nếu đường kính chẳng đủ thì khó mà có thai cho được, lý là phần nhiều, góc hơi ngoi-câm, lục-dâm, hoặc tai lệ, râu, buồn-bực, ru-ồn-ồn trong lòng, làm cho khi huyết hạ môn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kính không đủ mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày đầu phong trào các môn-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng ngày cũng giúp cho đời, lấy những thuốc tốt, giá rẻ mà ra mà làm bằng để trị cho các chứng bệnh đều-bà đều đặng đặng hết.

Chưa như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khi huyết đầy đủ, cũng hết sanh bệnh, mà rồi sanh con dễ chịu cũng nhiều, chỉ như đơn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng xa thai hẳn hẳn, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ hơn, lý là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đều-bà hẳn hẳn như thần dược.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1° Đường-kính hoặc ướt, hoặc ráo, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2° Bạch-đãi, Bạch-dâm, ra huyết không dứt;
- 3° Đường kính hoặc vàng đục, hoặc đen lấm;
- 4° Khi huyết đều hạ, đường kính không có;
- 5° Hoặc đường kính ra nhiều quá, như mưa bụi.

6° Đường kính đi nghẹn, sanh ra thì huyết, trong bụng đau đớn;

7° Thận thì đau yếu, dây-chỉ một dây này, cũng không dứt;

8° Hoa trắng, mũi chảy, vàng nước, âm ngứa;

9° Phải dùng thuốc này, trong bụng đau hồi hồi thì sẽ có huyết mà hạ, hoặc là nhao nhao ra.

Đang ngày này ngày phải uống 1 hoặc 2 gói

Tổ sanh được thấy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu càng ngày càng tiến bộ hơn nữa, nhưng đời càng tiến hoá chừng nào, lĩnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải thay cơ mà chế-luyện thì mới hiệu-lập thời nghi. Nay Đồn-dương có chế một thứ thuốc nước này rất hay chữa "huyết khố" trị các chứng kể ra sau này:

- Và các chứng như,
- Bổ máu kinh nguyệt,
- Nóng lạnh như đầu,
- Thiếu chứng dịch bạch,
- Hoạt loạn nửa yếu,
- Bụng bụng sưng đau,
- Trởng phong sưng đau,
- Bất tỉnh như say,
- Cảm gió như bị,
- Khiết máu kết đờm,
- Nhất nói cũng minh,
- Tinh thần bất hoạt,
- Trởng thì phát nóng,
- Thấy thì hết phực,
- Vị chẳng lâu hết,
- Đi gạt đại sàng,
- Son phong chạnh rờ,
- Đa ngứa dữ dội.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa gói, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Các trẻ nhỏ lần uống từ 15 giọt đến 30 giọt. - Uống 2 hoặc 3 tháng.

Nhĩ-khoa-căng-cơ-tăng

Chở trị con nít cấp mang kính phong, cũng các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

- Chảy máu chảy con mắt lác lác, mắt đỏ, đăm đăm chảy con mắt lác lác, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng lác, bất tỉnh như say, miệng mũi trợn khi, trong ruột đau thối, hơi thở khô khốc mà lâu ra ho, hoặc khô khốc mà gục tay giật khạc, hoặc đi huật bón, hoặc miệng mồm khô khạc lại hay khác nước, lý là chứng CAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc này.

Còn như thoát nắng, thoát lạnh, khi ngủ, khi đi rồi tay, rồi chân, da mặt sanh, vàng mặt, âm gáy khô khốc, óc vữa, âm chùng chùng, khạc có nước mắt, đăm đăm con mắt không nhắm, đờng đại đường tiêu không thì, tay chân lạnh ngắt, rồi lác chằng lác, lý là chứng MẮNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc này này lấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 12 tuổi cho tới mỗi ngày uống 2 gói, mỗi lần 1 gói. Các con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì sẽ đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong nước.

Mỗi gói giá là..... 0\$ 25

Bạch trước cao

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lâu máu, hoặc trứng hoặc vàng, hoặc lâu máu, lâu huyết, chảy ra dầm dề từ trong bụng mà sưng thì hết, lại trị đặng các chứng bệnh khác.

Trước nước phải uống đều số chỉ cách dùng.

Mỗi gói giá là..... 0\$ 10

LỤC-TÍNH-KHÁCH-LẦU

Số 84-92, đường Espagne
SAIGON

Tiệm Lục-tính-khách-lầu, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng; ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-92.

Uả ngộ quá hé!

Tại đường Amiral Courbet, số nhà 39, có tiệm mua bán giấy cầm-đồ và có bán vàng gò, vàng huyên, vàng đầu, cũng có bán bình gá, bằng cây cẩu-lai đồ làm trẻ Lai-thâu, thiết đồ qua-ây bán trai đổi tiền và thủy mã ngọc, ngọc xin mỹ bả, mỹ cổ, và mỹ ô ng, mỹ thủy trư khi trời chiều gió mát, nên đi ngắm tiệm ghé đó xem chơi, món chi vừa ý nên mua mà dùng còn hơn là đồ của khách-trẻ mua hư màu cũ mà lại mắc hơn đồ mình, xin đồng-bang xét kỹ.

QUYNH-LY NGUYEN-NGOC-CU

31 39, đường Amiral-Courbet (CHỢ LIỀN THÀNH MỚI SAIGON)

Cao, thảo, nước-mắm, dầu, cồn, nhớt, trà-tàn, thuốc kết cũng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rộng nước-mắm ở tỉnh Bình-tiên; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc ăn đến hàng phố, gói giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ từ từ. Muốn dùng cơm thì bữa ăn, hay ăn muốn dùng cơm thì cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi trong thời gian chờ đợi giờ bơi một giờ thì sẽ có.

Tiệm khắc con dấu

Kính tế công Quý-khách đặng rở: Tiệm tôi khắc con dấu đồng, cao-su và bằng đá cẩm-thạch cỡ nhỏ, văn văn... và đồ đồ lớn mà làm mau, nếu quý-khách ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thư lại tiệm tôi lấy Catalogue lựa lựa mà dùng, thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TRẦN-DUY-BINH
Graveur
89, Rue Colinet, 89. - Saigon

Thuốc Cam-tích này tại tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG ở tại đường Canton số 38 Chợ-lớn có bán, hay làm; liệt-vị có con mà bị bệnh Cam-tích cũng nên gọi đến đó mua về cho nó ăn thì thấy hiệu nghiệm liền.

Mỗi gói 10 bánh... 0\$10
Mỗi hộp 100 bánh... 0\$90

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEG

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và phụ tùng. Lính thép muốn đi xe khí đả (Cycare) theo cuộc đua hân, tan, tế, kỳ-yêu, tân-gia, hạ-tho.

Khăn đen bằng nhiều rất tốt thương hang; bán mới và bán cũ vô luận xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi thì sẵn lòng ký lưỡng gửi công trả-bon-ment (nghĩa là đóng bạc tại nhà ở mà lãnh đồ).

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courtil).

TRƯƠNG-VĂN-HANH
cần khải.

CÁO BẠCH

Chúng tôi mới mở một tiệm tại đường d'Adran, môn bài số 110 (ngay trước Tòa Tân-đào, trước ở Tân-phát Long, ở sau Đền Tito-Landi và đền Manchons, xe máy, tất sát, máy đánh chữ, máy in và sửa đồng-bộ, văn văn. Lại cũng có bán: Manchons, Carbone và dầu Essence đủ thứ.

Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi.

Mỗi khi q. quan có đăm việc chi mà muốn chúng tôi trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được, miễn là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin để như vậy:

NGUYỄN-VĂN-CƯỚC
110, Rue d'Adran
Saigon

Thơ vẩy mới phải

Mới nghe qua cái B2-tục cuốn thơ, ai cũng cho rằng lạ, nhưng mua về mà đọc thì mới biết rằng hay. Ấy vậy anh em chúng em mua một cuốn mà xem, thì mới biết vì sao mà đặt tên nó là thơ Vẩy mới phải?

Giá mỗi cuốn là..... 0\$10

Tại Saigon mấy nhà sách đều có bán, tại quán Nông-cô-Mին-ĐÀM ở Sầu và quán Đại-ly-tập-chí Long-xuyên cũng có bán.

CỦI GIÁ VÀ CỦI TRÀM

Kính cùng Lạc-châu chủ quản-lữ rõ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Cáo-công Trám và Cáo-công giá, dài vắn nhỏ lớn, đủ thứ để bưng, để dâng mà ăn nên nhà, hay là dâng để cúng được, như Liệt-vị muốn mua bao nhiêu hoặc bưng nào thứ nào thì viết thư cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghi chú đến nhà cho Liệt-vị.

Nay kính TRẦN-TÂN-TÀI

NAM-KỲ CHỈ CUỘC CÔNG-TY

Lô làm giấy Nam-kỳ hiệu là: Nam-kỳ chỉ cuộc công-ty, nay lập đã gần thành rồi; nên kể từ ngày này đã khởi sự mua các thứ giấy lộn và giấy rách. Lục-châu như ai có giấy lộn bất kỳ là giấy chỉ, hoặc giấy rách như là giấy vải, giấy lụa, thì công-ty đều mua hết.

Giá mua như vầy:

- 1- Giấy lộn mua 2\$00 mỗi 100 kilos.
2- Giấy rách lớn lạp mua 3\$00 mỗi 100 kilos.
3- Giấy rách trắng hạt mua 4\$00 mỗi 100 kilos.

Trừ ra ní và giẻ đến thì không mua.

Như ai có các thứ giấy lộn và giẻ rách để nói trên đây, xin hãy đem đến tiệm ngành của Công-ty tại Saigon, đường d'Adran, số 28 mà bán, thì sẽ có người Đại-ly mua cho.

PARFUMERIE-COFFEUR-CHAPELLERIE Michel THO

Tiệm bán nón, dù, gậy cầm tay, đầu và xà bông thơm, phấn thoa mặt, vớ, giày lưng gia, ở đường Catinat số 93, ng. 5 nhà in và bán sách của ông C. Anstet et Fils (Imprimerie Librairie Commercial) có phòng hút tóc sạch sẽ, giá rẽ.
Lành in các thứ sổ sách, câu đố trong làng, Tổng, bán sách về cho học trò, mực viết v.v. bán thơ, truyện đủ thứ, sửa may may viết các hiệu.
Lục-châu quan-tố muốn mua món chi, tiệm tôi không có thì cung sẵng mua mua đùm cho có mà gửi chẳng nê công.

DAU ESSENCE HAY LAM

Bản Essence de menthe của ông Lương-Y Vi-tê-sanh chế ra, kỳ độc hay lắm. Bất kỳ nam phụ lão ấu, có đóm, có phong, hoặc cảm mạo phong sương, nóng lạnh, sốt mui, nhức đầu, đau bụng, hoặc bị kinh phong, thầy đều dùng được, trong ương ngoài thoa rất men toàn diệu.

Tại tiệm Nhì-Thiên-Dương Cholon
GIÁ: Mỗi ve..... 0\$25
Mười ve..... 2 40

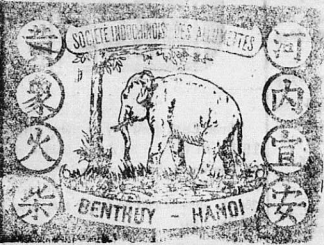
NAM-HÔNG PHẤT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang gara xe lửa ở gần-Goupur tại Chợ-mới Saigon

Báo rượu lá và sữa xe máy, đèn acéto và đèn alcool.

Có kho mướn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẽ.

Quý quan, Quí khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi đều gửi, miễn phí cước, và tôi chờ ở máy ứng.

CÓ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-ly, có trữ hộp quẹt hiệu này nội còi Đông-Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gửi bán lẻ khắp nơi, có một su nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

Chánh-phủ chẳng hề cớm lúa gạo xuất cảng, Xin ai này chờ lằm.

Từ ngày lúa phát giá cao cho đến nay, những khách-trú ăn lúa Nam-kỳ, thường nhón nhàu lại mà vẫn trừ quyết sách, thiên phương bá kế, kiếm thề kiếm thán mà làm cho giá lúa sụt xuống cho được mới nghe.

Nông-Cô Mìn-Đàm số 96 tuổi rồi đây, tôi đã có tỏ cho các ông điện-chủ và nông-gia trong lục châu hay rằng mấy nhà đại-thương của khách-trú ở Saigon và Cholon đã có làm tờ giao kèo mà chịu mỗi bán lúa gạo Nam-kỳ cho các nước nhiều lắm, nay thấy lúa phát giá cao, nên mới dựng mưu thần chước què đến xin Chánh-phủ cấm lúa xuất cảng, dạng lằm cho những nông-gia Annam ta không rõ thấu được cái cơ-quan ấy mà sụt giá lúa cho họ thất lợi cho nhiều.

Mày nhờ ơn Chánh-phủ Đại-Pháp hết dạ thương dân, lại thêm quan Nguyên-soái Nam-kỳ là ông MASPERO vẫn là tay kim-tê lão thành, ngài đã chán biết cái việc cấm lúa xuất cảng là một hại to cho dân Annam, nên ngài không chịu làm.

Lại thêm các nhà soạn báo tại Saigon, hoặc Tây, hoặc Nam, thấy dấu hiệu nhau một y-kiên mà rao báo cho những nông-gia và điện-chủ hay cho khỏi lằm kể gian thương nó gạt gẫm.

Tuy vậy mà hôm rày những khách mua lúa còn dám cả gan, phản nạo đi khắp các tỉnh từ chôn thị-thành cho tới các nơi đóng bãi rầy què mà lư ngôn rằng Chánh-phủ đã cấm xuất cảng lúa gạo Nam-kỳ trong hạn sáu tháng, rồi thừa dịp ấy mà hạ giá ngang, dạng cớ mua chớ rẽ.

Đã vậy mà họ lại biết lúc này đã gặp Tết, tính người mình lại hay tranh đua nhau mà se sưa trong ba ngày Tết, dầu cho mặc rẻ thân nào cũng bán bươn đi đảng có lầy đóng tiền mà xài Tết. Huống chi lúa đã bị cấm xuất cảng rồi, không lẽ để đó mà chịu từng chịu nghe, thế nào cũng phải bán; nhưng lúc mưu gian kẻ bán rẻ mà thất lợi của mình thì đã đành rồi, lại còn bị chúng nó chèn ép rằng, tình quê-mùa là khác xưa, vậy thì chúng ta có đau lòng hay chăng?

Đã biết rằng tuy có mây nhà soạn Báo, vẫn hàng lo lảm mà bảo toàn cái môi lợi-cò-mê cho quốc-dân ta, nếu thường hay để ý lòng nghe giá lúa lên xuống thế nào mà rao báo cho lục châu rõ biết; nhưng mà nhật-báo Langsa thì phân đống những nông-gia và điện-chủ không ai hiểu được, còn nhật-báo Quốc-ngữ tuy nhiều, song cũng chưa chạy cho được khắp đều trong các nơi rầy què đóng bãi, thì làm sao cho quốc-dân ta hiểu thấu được cái quyền-thuật của China cho khỏi bị lừa bị gạt.

Nếu nay mà chúng ta muốn phòng cho khỏi mất những gian mưu của khách-trú, thì:

Điều thứ nhất. - Tôi xin những các ông có mua nhật-báo, mỗi khi tiếp được báo-chương, hãy thầy có bài nào cần ích về việc lúa gạo Nam-kỳ, thì các ông hãy đọc cho kỹ rồi truyền bá ra cho khắp xóm khắp làng, cho ai này hay mà ngửa trước cho khỏi lằm tay khách-trú.

Điều thứ hai. - Tôi xin cùng chư thực-gia trong mấy tỉnh chưa lập Hội Nông-Nghiệp tương-tê đó hãy ráng công chịu nhọc nông nã mà lập phước cho mau thành. Rồi các hội lại hãy nhau cộng hiệu đồng tỉnh mà lập cho nên một hội lớn tại Saigon, gọi là NAM-KỲ NÔNG-NGHIỆP TỔNG CUỘC, thì mới có thể lực đủ mà chịu mỗi bán 'ngay lúa gạo của ta cho các nước; lại phải đặt cho có người thông thạo, đi dò nghe giá lúa mỗi ngày mà đánh dầy thép báo tin cho các hội trong lục tỉnh hay; rồi Hội ở tỉnh nào phải lo rải dầy ra cho các Nông-gia và đến-chủ trong tỉnh này biết; làm như vậy thì khách-trú có thể nào mà còn gạt gẫm ta được nữa.

Rồi hết tôi xin nhắc lại cho anh em ai này hay rằng lúa mới ngày nay giá bán tại nhà máy từ..... cho tới..... mỗi tạ 68 k1-0. Và CHÁNH-PHỦ KHÔNG CÓ CẤM LÚA GẠO XUẤT CẢNG. Xin chớ nghe lời đồn huyền mà lằm.

NGUYỄN-CHÁNH-SẮT.

LÚA GAO XUẤT CẢNG

Chánh-phủ mới truyền lời thông-báo về cái nân-đề xuất cảng lúa gạo. Vậy bôn-quán xin dâng ra sau đây cho đồng-bang trường lẫn :

« Những lời đồn trong sáu tỉnh rằng chẳng bao lâu Chánh-phủ sẽ cấm xuất cảng lúa gạo, ấy là lời huyền hoặc không nhắm lý.

Những đon xin phép xuất cảng lúa gạo, trong tháng Janvier và Février trình cho nhà-nước đã phê rồi hết. Còn những đon xin phép xuất cảng trong mấy tháng tới nữa thì lúc này có một hội phái viên còn đương xem xét.

Nông-cổ tuần rồi số 96 Tê-báo Chủ-bút cổ luận một bài mà chỉ rõ những điều quan-hệ việc cấm-lúa xuất cảng, ấy là tại khách-trú kiêm thế gặt gấm Annam mà mua lúa cho rẻ, chớ chẳng có lý nào mà Chánh-phủ lại cấm lúa gạo xuất cảng bao giờ.

Mà nay đã có lời thông-báo của Chánh-phủ rõ ràng đây, thì lời luận của Tê-báo Chủ-bút thiệt quá chẳng lầm. Xin các ngài lưu ý.

N. C. M. Đ.

Bôn quán cáo bạch

Kính lời cùng liệt-vị khán quan được rõ; Tê-báo rất thâm cảm thành tình của liệt-vị hết lòng chiều cổ; không biết lấy chi mà đền đáp cho vừa, nên phải in-lịch tân-niên gửi theo kỳ này mà tặng

cho mỗi ông mỗi tâm, dĩ biểu thôn tâm, xin các ông vui nạp.

Luôn dịp Tê-báo cũng xin cho các ông hay rằng phần đong trong liệt-vị khán-quan đến ngày 1er Février và 1e Mars 1919 tới đây thì đã mang hàng mua Báo trọn năm. Chúng tôi đã có đầy người viết nhận gửi Báo cho các ông, có để ngày tháng rõ ràng trên miếng nhân mà nhắc chừng cho các ông dễ nhớ.

Cúi xin các ông mở lòng hào hiệp mua mandat gửi đến đồng giùm năm mới, giúp chúng tôi cho có thể mà duy trì, ngõ hầu lo lắng bảo toàn quyền-lợi cóc-mề cho quê-hương ta, mà nhất là trong lúc này khách-trú hay dựng mưu phần chước quí gặt gấm ta mà mua lúa cho rẻ, xin các ngài lưu ý, đa tạ, đa tạ, chít chúc, chít chúc.

Nông-Cổ Min-Đam.

Cẩn bạch

A-Đông Nông-chánh

(Tiếp theo)

Trong xứ Cao-man nơi mấy tỉnh gần mé Biền-Hồ là Vũng-Thơm, Gò-sét, Bắ-tư-bon và tỉnh Tà-keo, Soái-riêng, Ló-ven thì làm ruộng lúa nhiều. Mấy tỉnh này bị đất thấp và bị nước sông Cửu-long-Giang đổ nhiều nên năm nào cũng bị ngập, đầu tỉnh thế nào cũng không tránh khỏi được. Tuy vậy mà gặp cảnh nào phải chịu theo cảnh này, dân sự tìm thứ giống lúa cao, cây nước sâu vô hại. Phương này thiệt là hay, nếu chẳng có vật thì ruộng đất xứ Cao-man phải bỏ hết, vì dầu có tỉnh nào kinh cũng khó nổi đảo, mà có tỉnh đắp đê cũng không thể đắp.

Còn ở Nam-kỳ số đất thành điền dã nhiều rồi mà phần đất bỏ hoang lại còn rộng lớn hơn nữa. Lấy theo địa thế mà luận thì trong Nam-kỳ vật đất thấp làm ruộng lúa được chia ra ba phần: 1- một phần chạy từ mé sông Vũng-Gù qua mé Tiền-Giang; 2- một phần chạy từ Tiền-Giang qua Hậu-Giang; 3- một phần nằm từ mé Hậu-Giang qua đến Vĩnh-Xiêm. Trong ba phần này duy có phần địa nằm từ Tiền-Giang qua Hậu-Giang thì đất

thành thuộc rồi hết: Vĩ hai bên kém hai sông lớn rút nước rất mau lại nên ruộng ở địa này bị ngập nước. Đủ vậy mà phần đất này lại có nhiều rạch bừa ngan chạy dọc, nên điền-chủ cũng ít lo thiếu nước. Xưa nay Chánh-phủ chẳng hề o đảo kinh trong phần đất này. Có một ít ngã kinh như kinh Mang-Thít, kinh Lã-vô, ấy là kinh đào cho tâu họ thông hà h chớ chẳng phải kinh rút nước hoặc dẫn nước.

Trong phần đất thứ nhứt nằm từ sông Vũng-Gù qua Tiền-Giang xưa nay bị bỏ chầy chằng thông nên trở ra mấy chỗ dựa sông rạch thì làm ruộng được, còn mấy chỗ xa như đồng Tháp-Mười thì bỏ hoang nhàn hết thấy. Đã biết Chánh-phủ đã có đảo nhiều kinh trong ấy như kinh Bà-Bèo, kinh Tổng-độc-Lạc, kinh Ché-nieux, kinh Lagrange; song mấy kinh này

đào nhỏ quá rút nước không được mau. Trong năm 1917 đã có đem hai ba chiếc xén mà đảo thêm và vét lại kinh trong đồng Tháp-Mười, song nếu không khai bề ngan cho thiệt rộng lớn thì đầu đảo hoàn toàn rồi cũng chưa giúp ích cho nghiệp nông được bao nhiêu. Và cóc mề là một vật cần ngày càng quý trọng. Nếu Chánh-phủ muốn cho quốc-dân ta được hưởng cái mới lợi hại đại về nông-nghiệp thì

chẳng phương chi hay cho bằng đào một cái kinh chạy từ sông Cửu-long-Giang tại tỉnh Cấn-chê (Cao-man) trở ra sông Tiên-gian tại tỉnh Mytho (Nam-kỳ). Kinh này bề ngang phải thiệt rộng lớn rút nước mới mau. Kinh lớn này đào rồi cũng phải đắp nân hay cái kinh khác nữa nhỏ hơn mà bề ngang bề từ kinh lớn trở ra Tiên-Giang, cách xa xa đảo một cái, đáng rút bớt nước trong kinh lớn; đường ấy thì gần một triệu mầu đất nơi đồng Tháp-Mười làm ruộng mới được, mà hệ đồng Tháp-Mười thành điền rồi thì của Nam-kỳ biết dựng đầu cho hết.

Còn trong phần đất thứ ba nằm từ Hậu-giang qua Vĩnh-Xiêm thì nhân nửa thành điền rồi, còn phần nửa thì bỏ hoang vu. Mấy chỗ thành điền được là nhờ có kinh đào còn mấy chỗ hoang nhàn là chưa có kinh. Thiệt trong miền này chánh-phủ có đảo nhiều kinh hơn hết, như kinh Quan-lộ, kinh Xà-no, kinh Ô-môn, kinh Thốt-nốt, và kinh Rạch-giá, đáng rút nước Hậu-giang đem ra Vĩnh-Xiêm. Kinh Quan-lộ trở ra sông Gánh-Hào; kinh Xà-no trở ra sông Cái-lớn, gần sông Gánh-Hào và sông Cái-lớn lạch sâu vàm rộng, giọt mạnh, rút nước hai lần một ngày được. Kinh Rạch-giá trở thành ra Vĩnh-Xiêm nên rút nước cũng nhiều. Còn kinh

Ô-môn và kinh Thốt-nốt cả hai đều đổ qua sông Cái-lớn. Sông này vàm hẹp chầy lại có nhiều khúc cong ngã quẹo nên rút nước cũng khó khăn không hết. Đã vậy mà từ kinh Thốt-nốt lên rạch Cao-man phần đất ruộng lớn, nhưng có một cái kinh Rạch-giá mà thôi, thì không thể nào rút nước cho hết được. Có năm gặp nước nhiều như năm 1918, rồi đây, miền Ô-môn, Thốt-nốt, Núi-sập cũng đều bị ngập, là vì từ kinh Vĩnh-tê xuống Núi-sập không có kinh, nước phải đổ xuống, rồi kinh Rạch-giá, Thốt-nốt và Ô-môn rất không kịp nên ruộng phải bị ngập.

Nếu Chánh-phủ muốn cho đất ruộng rồi khỏi bị nước ngập và muốn kinh phá cho hết phần đất bồi bỏ hoang, thì khá khai một cái kinh lớn chạy từ tỉnh thành Châu-độc qua tỉnh thành Rạch-giá, một cái kinh từ Hậu-giang qua Vĩnh-Xiêm nằm đũa chừng và ngay một àn với kinh Rạch-giá và kinh Thốt-nốt, và một cái kinh từ ngọn Cái-bê qua Cái-lớn. Đường ấy thì phần đất bừa ba này mới mau thành ruộng và khỏi bị thủy tai.

Nông-vụ là một cuộc kinh-tế rất trọng hệ. Trong các nước, nước nào cũng gia tâm canh cải Nông-nghiệp để g ò rộng nền lý tài. Ở Ha-châu đã có đồng hợp, điền-chủ Hồng-mao từng phải đắp bờ trên trên núi đặng ngăn nước mà cấy lúa. Ở An-đô Chánh-phủ Hồng-mao đào kinh dẫn nước làm cho số đất đai trồng ban sơ có một triệu mầu mà trong 50 năm lên đến 23 triệu. Trong Đông-Dương Chánh-phủ cũng háng hết lòng lo làm sửa sang nông-nghiệp cho quốc-dân ta. Các cuộc đảo kinh Chánh-phủ đã có thì thổ nhiều rồi, mà cũng còn đương nghiên cứu làm cho được hoàn toàn. Mấy năm nay cũng vì việc binh cách mà số làm cho các cuộc tạo tác lớn trong xứ ta phải ngừng lại hết. Nay may mà Đức-tặc đã thốc thủ qui hàng, thì có lẽ ít lâu đây Chánh-phủ sẽ được rảnh rang mà lo đến sự mở mang lý-tài trong quê-vực ta; chừng ấy chúng ta mới có thể mà cạnh tranh mới lợi cóc mề với Miên-điện, Xiêm-là, đặng mà hưởng cảnh phong phú thành cường nơi cõi A-Đông này cùng Pháp-quốc.

Biểu-Chánh.

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

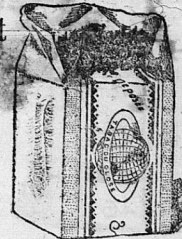

BAO XANH
Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

Thuốc hút

hiệu
CÀ-LỘP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hơn mua thường lắm.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi.

THẾ GIỚI TÂN VĂN (A travers le monde)

DIỄN-TÍN HAVAS.

Ngày 7 Janvier 1919.

Thưa-Tướng Clémenceau nghĩ rồi nay đã trở về Paris. Giám-quốc Hué-kỳ sang Ý-đạt-lợi nay cũng về Paris.

Ngày 13 Janvier các nước Liên-hiệp sẽ khởi cuộc công nghị sự hòa ước.

Bên nước Đức nhơn dân nào động phe này đánh phe kia mà tranh quyền chánh trị.

Ngày 8 Janvier 1919

Hôm bữa nhóm hội Phát-viên coi thì hành các đầu buột về sự đình chiến thì Đại-Tướng-soái Foch có tỏ rằng binh A-lơ-Mãn ở bên các Tỉnh Nga-la-ti chỉ về lại để khí giới lại cho quân Bolchévistes. Việc cử chi ấy thì sai với lời giáo. Vậy hệ quân Bolchévistes phải hạ chổ nào thì A-lơ-Mãn phải chịu hết.

Bên Munich là địa-đầu xứ Bavière thuộc Đức-quốc dân giầy loạn phá tán và chiếm dinh quan Thượng-Tho.

Ngày 9 Janvier 1919

Chánh-Phủ Đại-pháp chọn ông Clémenceau, Pichon, Klotz, Tardieu, Jules Cambon làm Đại-biểu mà dự vào cuộc hòa ước. Ông Dutasta là sứ-thần nước Pháp tại thành Bern được chọn làm Quân-lý phòng vấn hội hòa ước. Đại-Tướng-soái Foch cũng được làm nghị-sự vì ngài là Thống-đốc các đạo binh Liên-Hiệp.

Ngày 10 Janvier 1919

Ông DeFrance là sứ-thần nước Pháp tại Tý-ly-thi (Belgique) thuyết bố qua nước Turque thế cho ông Margerie. Bên nước Đức thì phe Chánh-phủ đẹp được phe Spariaristes. Thưa-Tướng-Aug-lô qua ngày mai sẽ đến Paris.

Ngày 11 Janvier 1919.

Thưa-trưởng Clémenceau tỏ rằng hệ nhóm hội hòa ước thì ngài sẽ xin lập Văn-quốc-hội và ngài sẽ chọn ông Léon

Bourgeois làm Đại-biểu cho Đại-Pháp mà nghị việc ấy với sự các nước.

Có tin rằng Liebnacht là Lãnh-tựu phe dân đảng của A-lơ-Mãn đã bị giết.

Ngày 12 Janvier 1919

Nước Luxembourg lập Cộng-hòa dân-quốc. Quân-chúa bỏ ngôi vào ở một cái đền ngoài kinh-đô.

Hoàng-đế xứ Sahara (Phi-châu) bị Hoàng-Hậu dùng súng sáu bắn chết.

Một việc đáng khen

Bồn-quản mới tiếp được một bồn-sao bức thư của bà Hội-trưởng Saigon Ai-quốc-hội gửi đến, bồn-quản rất vui lòng mà dèch ra và ấn hành vào đây cho chư khán-quan rõ biết mà khen ngợi người sơ tài trọng nghĩa :

Bacliêu, le 12 Janvier 1919

Bà Hội-trưởng Saigon Ai-quốc-hội, Tôi kính gửi theo đây cho bà một vé quốc-trái tiền lợi được 200 quang, của

tôi đã cho nhà nước vay tại Rachgia là nơi tôi có điền-sản trị đó.

Tôi rất vui lòng mà dâng vé Quốc-trái này cho quý-hội dâng để mà cấp đường cho những bầy con trẻ hồn-quốc mồ côi.

Tôi xin bà cũng vui lòng lo liệu giúp mà đổi vé quốc-trái ấy ra vé cho vay của Saigon Ai-quốc-hội.

Tôi cũng xin bà hãy tin lấy tấm lòng nhiệt thành của tôi là một người Annam rất cảm ơn trọng của bà là một người đôn-bà Langsa khoan nhơn đại-dộ mới có một lần thử nhứt tại Nam-kỳ, hết lòng lo lần đăm học cho những trẻ thơ của đấng-bào tôi đã vì Pháp-quốc mà liều thác nôi chôn chiến-trương.

TEXIS - TRINH - TRẠCH.

Hội-đồng quản hạt

Bacliêu

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng

THUỐC ĐIỀU

HIEU

CÀ-LÔP

(TRÁI BÁT)

Mọi no thơm tho diệu dàng chẳng có thứ nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trụ mà thôi

Giết người lấy của

Đêm 5 rạng măt 6 Janvier 1919, có một đấng cường-nhơn 8 đũa, đến cướp nhà khách Trương-kỳ ở làng Bùn-phủ, tổng Lợi-thuần (Mytho)

Trước khi bọn ăn cướp giả-dạng mua đồ mà kêu cứa, tên Trương-kỳ hơ-hơng mở cửa thì bọn nó trảng vô bắt sinh ta trở lại đánh chết. Hỡi chúng nó ra tay khuôn đồ tặc-hoá các hạng trong tiểu xã hội phóng lối 300, đồng Hời ôi ! Thường-tại cho tên khách Trương-kỳ, một lòng mong mỗi qua đát Việt ta buôn bán mà đem của cải về vun-quên Trung-Hoa, để đàu :

Một năm xuong tang chôn coi Vết.

Ba hồn đồ-đạt khừ A-ca (Akas)

Xất Trương-kỳ đã chử đến nhà thương Mytho cho quan thầy khám nghiệm hôm 7 Janvier rồi.

Mới đây có thầy Cai-tổng Lợi-thuần hiệp với thầy Phó-tổng và linh đôn Cai-bé; xét bắt nơi này làng kê cặn, như nhà tên Khoa, tên Kêu, tên Đức, lấy được nhiều món đồ tang và lời ra thì chúng nó thế thiệt rằng có ăn cướp tên Trương-kỳ và 5 tên nữa ở Mỹ-khánh thuộc tổng Lợi Mỹ, đát thừa thế đạo lều. Và tên Khoa là chuẩn phạm đát bắt đặng công dưới ghe thầy Phó-tổng, chắc khinh coi học được phép mầu, nên dâng-văn mừng công mà trốn-mất. Nay ông giải tội vụ và đồ tang đến tòa bản lĩnh quan trên tỉnh đốn, và xin lập nhà này tên trốn đồ-rủ-gi phạt mà làm gương cho quân ác-đãng. Chừng nào tòa phân xử xong sẽ nói tiếp cho khán-quan rõ.

Phú-sơn ; Cao-hải-Đê.

Lại có người khách-trú đồng bang của khách Trương-kỳ điếu 1 đôi văn rằng : Hận tặc-đùng thâm hại vô cớ, trí quân trảng chi vị thù, nhứt lữ anh-hồn thiên cổ hận ;

Bỉ đống-bào ngẫu-tao độc thủ, lĩnh ngã làm phong bại diện, lưỡng hàng hồng-lực bá niên bì.

ĐĂNG-NH-NGAN, vị định thiêu.

Giá lúa giá bạc

Lúa mỗi tạ 68 kilos chử tới nhà máy từ 3\$60 tới 3 \$65.

Kho nhà nước	4.45
Hãng Đông-Dương	4.45
Hongkong và ngoại	4.45
Chartered Bank	4.45
B-nque Industrielle de Chine	4.48

Ngủ lâu mới hiểu

Nông-Cổ số 95 ngày 9 Janvier 1918 tôi coi ăn hành một lái Cứng là nghĩ không ra, mà phân nôm một đũa rằng Nam-kỳ Bồn-quốc quan viên Lương-hữu-hội, không tài cứ cho ông Nguyễn-lân-Sử, lại cứ cố khừ lên mà thế, cho nên tôi lấy làm ức cho Ngài mà than thở vậy thôi.

Nay xem qui-báo Công-luân số 194 thầy bạn đồng-nghiệp là M. Nguyễn-kim-Đình chẳng hề nhơn-sĩ giải rõ các đều, tôi xin đàng tron vào đây cho các ông duyệt lãm.

NGHĨ RA LÀM CHỚ

Thật mới nghe qua ai cũng lấy làm lạ, những rõ lại rồi không chỉ rằng lạ vì quan Đốc-phủ Sĩ ở tỉnh Cholon gồm coi bị sự công việc đa đoan, phân thì đàu năm lấy đày, nào là đàu chợ, đàu lò heo, đàu bên đò, đàu bên nước, nào là cử hương-chức trong các thôn, đàu về mặt tay ngài gồm coi, hương chỉ cuộc tuyên cử hương-chức, chẳng n'ưng phải lựa cho đàng người lớn đát rộng vườn, ruộng to cột cả mà thôi, lại phải lựa người cho biết lễ biết nghĩa, còn cuộc đàu giá cũng vậy, nên ngài nhắm thế không rành mà phụ ích cho hội mà cáo thối; chử lý nào hội lại bỏ ngài ra mà cử ông khừ như đồng-nghiệp nói đó. Huôn chi ông Đốc-phủ Sĩ là người xứng lập hội lại trong một năm ngài lãnh chức Hội-trưởng đò phụ ích cho hội biết là ngân nào. Tuy đát ra bản hội có nhiều người nhưng mà

việc chi vậy thế ngài chẳng hề đé nhọc lòng nghĩ ông khác; như việc của ông phủ Lê-quang-Dầy Long-xuyên thay mặt cho hội, thì ông nghĩ thấy ước xin điều chi ngày đàng, ngài lấy ý kiến cao thâm riêng của ngài mà hồi đáp, làm cho quan phủ Đốc-phủ ngàn ngàn, cũng vậy ý kiến của ngài, thì ông sẽ lựa chấp, đương ấy qui hồ cho hội biết bao.

Chư nào theo ý ngu tôi năm nay vì việc quan rằng được như tôi đã nói trên đây mà ngài xin cáo thối tướng khi chử hội viên thường tức làm chử, đồng-nghiệp không tin hồi lại chử hội-viên của qui hội mà coi.

Có tích vậy đò, tôi đã nghĩ ra mà đồng nghiệp còn nghĩ không ra nữa thôi.

Theo lời Đồng-nghiệp mới rằng quan Đốc-phủ Sĩ ở tỉnh Chơn, gồm coi bộ sẽ công việc đa đoan, phân thì lúc này là lúc đàu giá nhơn thế. Chả chử ! Những việc vậy lựa làm vậy, Ngài nhương lại cho mấy thầy dưới vai em ức của Ngài chia hội sự nhọc nhằn cho Ngài chửt đính lại không được hay sao, mà Ngài gồm hết cho một vậy ? Ô, ừ..... tôi hiểu rồi ! Còn những việc cử hương chử thì cái lễ thườ này trong làng họ hay lựa những người con đồng cháu giống, hoặc những người có học thức ít hơi mà cũ, chử cử hương chử gì mà lại phải lựa cho được người lớn đát rộng vườn, ruộng cao cột cả, và phải cho biết lễ biết nghĩa ? Và lại trong tỉnh đó có chia ra làm mấy quận, mỗi quận đều có một ông chủ-quận. Vậy thì cuộc cử hương chử này của quận nào thì về phần ông chủ-quận này lo. Quan lớn Ngài gồm lo hết làm chi cho một mình ngài cho nhọc nhằn qui-thể làm vậy ? Ô, ừ..... ừ..... ừ..... Tôi cũng hiểu rồi...

Chỉ như trong việc Hội, tuy là Ngài làm Hội-trưởng mặc đàu, song mỗi khi lễ có việc chi thì Ngài cũng phải mời cho đứ bản hội quản-lý lại mà cộng nghị rồi sẽ thì hành chử, nếu Ngài vì tánh siêng năng mà gồm lo hết một năm việc việc Chánh-trị mới nói trên đò thì tẻ ra là chuyên quyền, chử sao

ho nhậm công-ly. Chỉ như việc của quan phủ Lê-quang-Biểu & Long-xuyên thay mặt cho chủ qui-ông-ủi-thầy gọi thợ cho quan lớn Sĩ là Hội-trưởng mà ước xin đều chỉ đó rồi ngài lấy 1-hiến cao thăm riêng của Ngài mà hồi đáp với quan Phủ Bày. Vậy mà Đổng-nghiệp lại gọi rằng qui hó cho Hội. Phải ở đó, Đổng-nghiệp hiểu lầm rồi, đó là ý quyền mà tự chuyện chớ! Vậy thì lập ban Hội quản-ly ra mà chớ ích gì? Hèn chi... phải mà... Thôi, tôi hiểu rồi đó!

NGUYỄN-CHÁNH-SẮT.

Mình và lương-y

Tiên-long, le 24 Octobre: 1918

A Monsieur Nhị-thiên-Dương.
Kính it bâng cảm tạ tiệm thuốc Nhị-thiên-Dương và chúc cho tiệm ông đang miêng trường.

Hôm lúc trước tôi có bệnh, mượn người anh em tôi ở tại cercle Militaire Saigon mua giùm một ve thuốc Kim-sắc-bổ-huần, thuốc nhưt đầu và 2 hộp Trần-châu-Phấn cả ba thứ thuốc này đều hay cả.

CHỈ HỒNG-MAO HIỆU BROOK

Nếu các cơ các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ HỒNG-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng thêm mua, và phải coi chừng kẻo mà lầm đó già.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thò không có hiệu nào sánh kịp.
Có một mình hàng LOUIS OGLIASTRO ET C^o có trẻ mà thỏi.

Nay tôi gọi thợ lên xin ông gọi con-
tre remboursement chớ tôi mua thêm một
ve thuốc Kim-sắc-bổ-huần giá là 2.00
hải hộp Phụ-khoa-kim-phụng
huần giá là..... 2.00
Tiền gói..... 0.24
cộng..... 4.24

Nay kính

Adresse : Nguyễn-ngọc-Thanh
Ex Maire du village de Tiên-long, canton
de Bảo-Đức, Beatre.

Mua thêm 4 hộp Trần-châu-phan
giá..... 0.35
1ve Hoa-lộ-thủy hiệu nhứt 0.60

Đọn nhà cách mới

Tôi nhớ thầy Tòa Báo của *Opinion* cả lại đã già rồi, thiết là một Tòa Báo rất nguy nga đẹp đẽ nhất hơn các Tòa Báo Nam-Kỳ; mà rồi đây chắc sao qui Báo *Công-Luận* cũng phải đon theo về đó. Nhưng mỗi lần đon nhà thiết không phải dễ chi, có ít nửa cũng phải kêu 5, 10 tấn cu-li và đôi ba cái xe sa-rét (*charrette*) mà chuyên vận những bản in, khừ hội cũng phải năm, bảy lần mới

chở hết đồ đạc của Qui-quản; như thế thì đời sống hội nhiều và thất công cũng hết trời ngày.

Vậy nay tôi xin thầy lay mà bày giùm cho ông Tổng-ly *Công-Luận* một cách rất dặng tiện về công, đã ít tốn mà lại được mau. Mà cũng chẳng có chi khó; chỉ phải liêu công trong giây phút viết một bức thư, hỏi ông chủ-bút *Luc-Li-lân-văn* là cụ Lê-hoàng-Mưu mà mượn cái XE KÉO TÔ của người đã chớ một tòa Báo-quân đi giao cùng thành phố hòm nó đó mà đon đồ thì tiện lắm. Huống chi M. Lê-hoàng-Mưu vẫn trước cũng là người của qui-báo *Công-Luận*, thì nay có lý nào mà người đi nói bẹp lường với ông hay sao. xin ông nghĩ thử.
Trần-thị-Miền

Bài ca

Đồ-thập nương tái thế

Ký thời này là số 98 nhằm ngày 30 Janvier Nông-Cổ sẽ có đảng Báo một bài ca từ đại Đồ-thập-nương tái thế vui làm Liệt-vị hay mua ca chơi để làm dấu tích.

Tảng tắc trí kỳ ai

Cuộc tổng chung theo cách văn-minh

Ngày mồng bảy tháng chạp năm Mậu-ngũ (1918) chúng tôi có đưa đám táng của ông thân M. Chiếu là cựu đồng Hòa-đồng-bạ, Cocong. Lễ tổng chung này mỗi đều thích hiệp thời đại, bề cỡ chỉ đã nghiêm trang và nghi tiết rất nên trọng thể. Vậy tôi xin kê sơ lược sau đây cho bạn đồng-bang, những nhà phủ-hậu bực trâm-anh nên theo thể lễ này cho trọng nghi ai thích.

l'ò đạo động quan rất nên ếm tình nghiêm trang; người nha quan ra đầu cho họ đạo mừng quan tãi đi từ trước ra khỏi nhà rồi thẳng xa lên (ngồi là đều để quang tãi lên vai) lần lần ra đến rạp đại linh xa để vào chàng hệ xao động.

Đi trước hết bàn giá triệu, bàn áp kê các bàn đưa của thân bằng cố hữu, kể rạp tiêu linh xa, rạp thầy chùa, rạp này trông vào như cái chùa phật có ba nóc phải cách đều, sau hết rạp đại linh xa và giàn nam, rồi hết các viên-quan hương-chức, thân bằng cố hữu đều mặt áo rặng theo đưa rất nhiều, và lại các thân bằng, còn thiên hạ theo coi đây đường chật nẻo. Xem từ trước bàn giá triệu cho đến rất gần cửa, người người đều nghiêm trang, phảng lảng, chẳng nghe một lời nói lớn xem tình cảnh để động tình vịnh biệt. Ấy cũng bởi đồ âm-công này toàn là màu đen cầu ốc xa cừ; thể thức nghiêm tịnh trang hoành, thật dặng kien cho ông Huỳnh-tri-Phú chớ tở đồ âm-công này chẳng những xướng dặng cho nên phủ-hậu bực trâm-anh dặng làm lễ tổng chung cho nghiêm tịnh mà thôi, và lại thích hợp cho thời-đại ta nay biết mây. Mà cũng đáng kính cho ông Chiếu là chủ tang biết chọn rước đồ tổng chung lựa thân ngài rất nhằm thể thức. Từ đây khối lo người ngoại ban chế nước ta dồng sai cách là đồ âm-công màu đỏ hoa học ấy là đồ kiết trường kỳ sự.

Ấy cũng là cuộc tang mà người dồng trúng cách điều xem phải lễ ai bị; còn người chưa biết dưng và chưa rõ câu "Tảng tắc trí kỳ ai" cho nên đến cuộc làm chung này còn nhiều người dồng những đồ âm-công màu đỏ lo lại dờ hao tổn bạc ngàn bạc muôn mà không thể ai bị chút nào cả. Lại làm rồi kèn trống vang dầy, học dôi theo tục "hina làm cuo mắt niếm ai cảnh. Chẳng nói chi Saigon Cholon cho xa, tại hạt Gocong ta đây, cách chừng nửa tháng nay, có đám tang của bà Trinh là người giàu có trong bản địa, mà cũng rước đồ hoa học, lại thêm nhạc đánh om sòm, nào là trống bặc cầu, nào là trống Triều-châu, nào là kèn song hi, ca hát in ôi, trống ra đường một đám hi sự vậy, cũng là

đồ âm-công cầu ốc, mà cũng là đồ âm-công rước tại Cholon mà xem ra với đồ âm-công của ông Huỳnh-tri-Phú thì khác nhau xa biết dường nào! Đồ này cũng bất chức của ông Huỳnh-tri-Phú mà làm theo, tuy cách phong lưu, nghiêm tịnh (họa nhiên) song xem cũng khá hơn đồ đồ khi trước. Đồ âm-công màu đỏ sẽ tuyệt hết, ấy cũng là một cuộc mở mang đó, thật cũng nhờ ông Huỳnh-tri-Phú có công năm ba phen ra chốn Bắc-kỳ mà chế tạo ra đây. Nay tại Cholon Saigon đã lần lần sửa chế theo rất nhiều, hoặc là đồ đỏ cũ ho sơn đen lại, thật cũng nên cho ông Huỳnh-tri-Phú này là một ông *Tiểu-Đồ* đồ âm-công màu đen cầu ốc xa cừ theo cách văn-minh.

Trong năm ba năm nữa đồ âm-công đồ tuyệt rồi, từ ấy đến sau cả dồng-bang ta dưng toàn âm-công màu đen, xem phải lễ tổng chung, mà lại khối họ căng ngoai-ước; thì những người đã mon men chế tạo theo ông Huỳnh-tri-Phú đây, cần nên cảm ơn ngài có công khai xướng.
Hai người đưa tang, T. H. H.
P. V. H.

PHÊ BÌNH

Thầy học ta xưa nay trong năm "TẢNG TẮC TRÍ KỲ AI", dáo xa cách mấy đời. Đạo làm người cũng chẳng quên nguyên cội, thật là một phận sự làm người rất qui đẹp của dân-tộc ta đó, đều như văn-minh cũng chẳng chế dặng. Duy sao một lễ tổng tang báo hiệu của ta, chính hêm "TẢNG TẮC TRÍ KỲ AI" chưa được niệm ai thích, trong cơn cơ tang trí lễ, là vì quen dưng đồ màu sắc hoa học nhọc kén in ôi.

Từ ông Huỳnh-tri-Phú chế đồ âm-công màu đen cầu ốc đến nay, thì Anam ta nhờ ấy mà cầu-hương theo thời-đại, càng ngày càng thanh lịch, xem ra phải thế: "THUY LUY SANH NHON TÔNG TỬ NHON".
Bản báo chúng tôi cũng ước xin cho dồng-bang lần lần giảm đồ màu sắc, bớt dưng bạc kén, thì lấy làm hữu hạnh cho lễ tổng chung ta làm đó.
Đồn-quản.

COGNAC
JULES ROBIN & Co
Rượu Cỏ-Nhất
HIỆU
RÔ-BANH
Có một mình hàng
LOUIS OGLIASTRO ET C^o
có trẻ mà thỏi

Ấy là một thứ rượu rất điệu, rất ngon, rất qui, nôi còi Đổng-Dương này thêm hạ đều biết.
Muôn mua cho có rượu ngon, thì phải nài cho được cái nhãn hiệu này mà thôi.

Nghe đời mà ngán

Đọc "Công-luận-báo" số 190 thấy bài B) *thả tương dâm* có các như vậy: « Sô là mẹ người ta đau ở đầu chớ đem về đây mà chết, chết rồi người ta mới gửi giấy cúng ông, làng, thiên hạ vát tiền đi nướn nườp, năm đó tới thì nghèo sất đất, ngặt ở trong tay người ta làm ngo không đặng, đi ít thì e mang đến sớ nhọc, còn đi nhiều thì cực nỗi không khăm, khổ biết bao nhiêu, ày cũng là cái thế của kẻ có quyền, giết khổ tiến người dưới đó. (Thiệt nhiều cách giết quá)

Thấy bài này mà tôi nhớ lại câu tục đó, có một bà cô chết, (tục hay gọi mẹ bà-lơn là Cô) làng láng dậu đó hay tin, đầu có đầu không cũng phải chạy sấp chạy ngựa, giầu thì đổi ba trăm, nghèo thời năm bảy chục, hoặc một trăm đồng mà đi lễ điều cho cô. Thương hại thay! Lúc ấy có một viên Phó-tổng, tuy là làm Phó-tổng mà trong nhà không được mấy khá; chạy hết sức mà được có hai chục đồng, cực chẳng đã phải đem đến, để trong một túi cái máng hay là cái đĩa chi đó, rồi đứng vòng tay mà bầm với Bà-lơn rằng: Nay tôi nghe Cô mất, tôi đây là phận tôi em trong tính, không lẽ làm ngo, nên phải...», Cơ khò! Thấy Phó nói chưa dứt lời, Bà-lơn thấy ít quá, liền hốt bực và ra mắng chưởi tương bưng lăm cho thấy Phó rưng rưng nước mắt, riêu riêu ra về, cầm túi cái đời mà ngán ngẩm hay chưa? Ý là mẹ Bà-lơn chết đã; chớ phải mẹ ông lớn chết thì còn bực nào nữa?

Nghe mà tôi cho cái bản phân con đàn nỏ có khác chi như khướu gõ láng trơn ràng hết sức mà ràng sẵn sớ ra mợ; O! ỉ còn nói chi cho tới cửa chùa của miếu, mặt đất trên nấp thiên thâu da; miếu giết cách nào lại không được? Chớ chi mà, làng quan Thương cho linh thiên, miếu Công-thần cho hiển hóa, thì bao nhiêu người một nước sáu dân, át có ngày cũng bại ló.

NGUYỄN-VĂN-LONG.

LÊ-HOÀNG-MU

THIỆT ĐÓT

Tôi nhìn thấy Lê-hoàng-Mu là một người đốt nát, ăn nói chẳng kieu đó, lại biểu hiệu tự đắc, làm ra mặt thông-minh; cut đốt đã thình-thình, mà chưa chịu sửa mình, còn râng ònh cổ ra mà cãi bừa, nói ra e hẹp lưng, báng làm thình cũng khổ nỗi làm tuinh.

Và chẳng ông Cao-đắc-Minh tuy là người đất Bắc, song cũng là con cháu dòng Hồng-kong như ta, từ ngày ra giúp nước, học được nghiệp mấy bay. Hôm nay người vì vàng lịnh quan trên mà bay lên Thudumot, rồi lật máy mà phải từ trần, ấy là vì phạm vụ cửu-vụ mà thế, Lê-hoàng-Mu lại cho rằng bắt đất kỹ-tử. Tôi bất bình, phải chửi cho Lê-hoàng-Mu biết mà đứng đứng chữ sái nửa (*còn coi lại Nong-cô số 95*). Chẳng dè Lê-hoàng-Mu không biết tự tình, lại còn khua môi múa mỏ, uồng ba tất lưỡi-đốt mà cái dũa. Trong *Lục-tính-Tân-văn* số 591 ngày 10 Janvier nơi tương thứ 2, chớ bài trả lời với tôi đó, chẳng những là cái bừa mà thôi, lại còn dùng lời vô lễ nói chửi bậy mà nhiệt lạy cho tới một đấng anh-hùng đã quá vàng của Việt-Nam ta là ông Cao-đắc-Minh. Trong bài ấy Lê-hoàng-Mu nói rằng: « M. Cao-đắc-Minh chẳng chết dưng dĩa chiến-tràng như sớ nguyên, ĐÀO-SANH mà về tới Nam-Phước rồi, thế nào xem sớ cơ quan không cần thân, bay chưa khỏi đất để cho dân nổi lật, máy đó bình đầu chày mà phải tự thiên, chừa phải là bắt đắc kỳ tử sao? »

Sao mà gọi là ĐÀO-SANH? Bày tôi giải sơ chữ *Đào-sanh* cho L.-H.-Muru rõ: *Đào-sanh* nghĩa là trốn sự thác cho còn thân sống mà về, như bị tở-hình rồi vượt ngục mà trốn khỏi; hoặc người trốn giặc ngoài trận mà về; có kim cho chữ *Đào-sanh* đó là chỉ cho kẻ không gan dạ, không nghề-liệt, aam phần vinh-diệu [mà quên đều trung-tuyên, đó là lời nhục-nhà cho những kẻ ấy.

Chi như ông Cao-đắc-Minh là người có chí anh-hùng, chẳng ham sống, chẳng sợ

thác; sang giúp Mậu-quốc bấy lâu, bằng quyết lòng ra chốn chiến trường cho vira tỏ nguyện mà làm cho rạng cái thình-danh của con nhà Nam-Việt ta. Như thế thì cái lòng khấn khải của người cũ và Việt dân ta đều biết; mà chẳng những là Việt dân ta biết mà thôi, cho đến quan Nguyễn-soái cùng là người Pháp cũng đã rõ thấu tâm gan anh-hùng nghĩa-liệt của người.

Tôi xin biếu nhón một ít đầu đại lược trong bài ai-diếu của quan Nguyễn-soái Nam-kỳ đã đọc trong lúc tổng chung M. Cao-đắc-Minh cho khán-quan rõ.

« Tôi xin thay mặt cho quan Toàn-quyển, và thay mặt cho dân chúng Langsa và Annam trong xứ Nam-kỳ, e đến đây bày tình thương tiếc, và hết e lòng buồn thắm mà ai biết người anh e đồng đã đem thân vùi lấp nơi đường vinh dự... »

... Vậy chúng ta nên cúi đầu mà e kính bệ người vì chí cao thương mà e phải vong xu... »

Đó khán-quan nghĩ coi, M. Cao-đắc-Minh chết như vậy thì vinh diệu là đờng nào? mà Lê-hoàng-Mu dám gọi là *Bất đắc kỳ tử*. Rồi nay lại gọi là *Đào-SANH*. Có phải nói lầy bay không?

Hoặc là Lê-hoàng-Mu có cứu oán chi với ông-báo ta làm sao chớ!

Và lại bài bít trong tờ L. T. T. V. số 591, nơi tương thứ 2 và thứ 3 đó, một bài thì ký tên Tùng-Lâm, còn một bài thì ký Minh-Châu nào đó; tuy đặt tên này tên nọ cho lằng xằng, chớ hai bài ấy nếu chẳng phải thầy của Lê-hoàng-Mu thì cũng Lê-hoàng-Mu thủ bút, chớ có ai mà dốt quá như vậy bao giờ. Vậy nên tôi phải kieu lểi cũng lết vị khán-quan mà nói một đôi đẽu cho Lê-hoàng-Mu mất dạ.

Này, Hội Công-báo Nam-kỳ mà đi hát đó là cốt lấy sự dâm-thuyết đặng có động cuộc quốc-trái mà làm tôn-chủ, chớ chẳng phải vì lấy tiền; nhưng mà được bao nhiêu thì hay bấy nhiêu, từ sở dĩ ra rồi, còn lại bao nhiêu thì lấy tiền Hội mà giúp cho nước quốc-trái, ấy là của công, chớ chẳng phải ai bậy vậy

riêng mà Lê-hoàng-Mu hông bươi móc. Nay ta hỏi Lê-hoàng-Mu một đáu. Giả như máy vì Chủ-bút của nhà Báo-quân đi bắt đây, mà Lê-hoàng-Mu gọi là con hát; còn những đũa tiền-nhân ý nịnh xảo trá, đi phỉnh gạt dân tương thiện mà ăn, rồi quan trên hay dặng mà phải e tù; như những quan ấy thì Lê-hoàng-Mu mới kêu là con gì??

Chi như câu Điền-báo Hồng-kong như vậy: Singapour, Ceylan et les Sud-Africain demandant comme Hong-kong l'exclusion des sujets enemis, mà (chứ) Thuộc-địa Hồng-mao bắt chước theo họ, họ đương cần nên xin đuổi dân A-lơ-ma không cho ở trong xứ Singapore, Ceylan và Nam-phí-châu.

Mấy xứ nói trên đây đều là Thuộc-địa của Hồng-mao, của sujets enemis là dân của quân nghịch, mà quân nghịch là ai, có phải A-lơ-ma không?

Phàm phép địch thù yêu cầu cho dễ hiểu, nên có nhiều khi phải đem tên tương xuống trước cái cầu (tournure), hoặc phải thêm bớt chút đĩnh cho dễ nghe, huống chi đây thật là lời nói tếu, nếu dịch theo thì tiếng một, thì có thể nào hiểu được.

Dịch như vậy mà Lê-hoàng-Mu lại chẻ ta râng đốt tiếng mẹ đẻ, vậy chớ tiếng mẹ đẻ của Lê-hoàng-Muru thì dịch thế nào?

Bài Tống-biệt của ta đó, đầu cho kẻ chỉ ngu cũng còn biết là lời cứ ngo, Lê-hoàng-Muru lại bắt đó mà gọi ta dưng lời vô lễ. Cớ ai chứ! Lê-hoàng-Muru dốt đến đời vậy lạn sao?

Này, Lê-hoàng-Muru cũng dịp ta cũng lập làm con mà nấp chứng quần cho, kéo lập lừng nói chửi vô quần có ngày mà mang họa đa. Trong tờ *Lục-tính-tân-văn* số 581 ngày 12 Décembre 1918, nơi tương đầu, bài *Luận-đề* có câu chữ Langsa: L'Enseignement et l'Administration là Lê-hoàng-Muru gọi là *Giáo-chức và Chánh-chức*. Tiếng nước gì vậy? Hán văn không phải Hán văn, mà tiếng Nam-việt không ra Nam-Việt; hoặc là tiếng Mườn tiếng Lào chi chăng, thiệt ta không hiểu, râng kiếm thầy học lại cho thông rồi sửa lại, đưng quen tánh nỏ bậy vậy

hoài, một ngày một ít, nhứt nhiệm nguyệt như mà làm cho quốc-văn ta tiêu diệt.

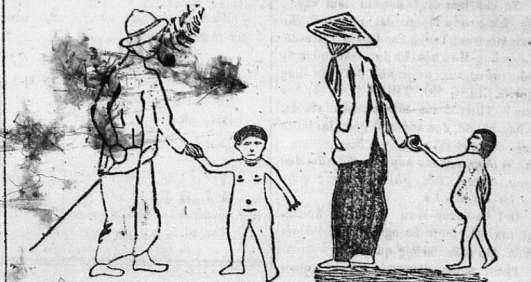
L. T. T. V. số 582 ngày 15 Décembre 1918, nơi tương đầu Bài Thương-chiến, Lê-hoàng-Muru nói cái gì mà: « Ngte Hoàng-Đế-Ang-lê với Ông-cung Thái-tử, Đức-quân-quốc Huế-kỳ là Ông-Wilson của nước Belgique của nước Italie với Đức-Hoàng-Đế của nước Serbie và của nước Greece họ Pháp-quốc, Ng e Ông-tướng Clémenceau với Ông-soái Foch cùng các quan đầu triều nước Italie họ Anh-quốc. »

Các quan đầu triều là quan gì? Lê-hoàng-Muru, nói từng nước chi lạ vậy? Ông này tiếng họ Pháp-quốc, họ Anh-quốc là quan hệ làm chi? Ông Muru! Đưng có đưng chữ làm lâu vậy nữa, ở tù oan ngang lăm đa. Tuy chữ họ nghĩa là nước, song nó còn có nhứt nghĩa khác nữa. Như nói: họ thành Giadinh, họ thành Ban, họ k v.v. Nghĩa là: lấy được

thành Bưng-cốt v. v. nó quan hệ là vậy đấy, chớ đừng lầm cho.

Trong *Lục-tính-tân-văn* số 591 ngày 16 Janvier nơi lời đầu, nơi tương đầu Bài Thương-chiến, Lê-hoàng-Muru nói cái gì mà: « Bởi vậy ai trông vào cũng phải ngỡ cho Nicolas II của nước Nga, Định-quyển lớn nhà triều đổng, GRUYER MỚI THIÊN trong tay nắm chắc.

Ông mới thiên là nghĩa gì? Câu chữ này Lê-hoàng-Muru học với ai vậy? chớ là học của hát bộ tại sân khấu đây chớ gì, vì hôm họ ta nhón lúc bừa có đến rạp hát của Ông Lương-dữ-Thúc mà xem chời cho tiêu khiển; thấy Lê-hoàng-Muru cũng có xem hát tại đó. Bữa ấy hát tuồng Sao-bộ nhảm lóp của láng, họ Tạ soạn ngời, hát Phần-thú-Phi giam ngục; Phần-thú-Phi mới than rằng: vớ chăng thẳng Tạ-thiên-Lãng binh-quyển lớn nhà triều đổng. Trời đất ôi!

— Uai chào anh, vậy chớ anh dắt cháu đi đâu vậy? Húy mèn ôi! Mả sao cái bụng nó bị rình vậy anh?

Ô! rầu quá anh ôi! Phải bụng bình rình mà nói gì, con mắt nó tròn lơ, da bụng kéo gân xanh, đi h thì xếp con, đưng dung như còi tai bèo mới là hại cho chời! Không biết nó đau cái gì lạ quá!

Ý! Thiệt anh lơ thì thôi! Nó bị Cam-tích đó chớ gì. Nè! Thằng con tôi đây hồi đó cũng vậy đa, mà nhờ thuộc Cam-tích của *Nhự-thiên-Bừơng* nó uống có một hộp menh vo. Dè hông! Bây giờ đây tức sức 3 con cặp vật đó cũng không nổi nữa da anh à!!!

Cơ nghiệp Tế ai gánh, phụ-thân hỏi phụ-thân? Giọng mỗi Thiệp ai nung, hiến đê ôi hiến-đê?

Lúc ấy ta thấy Lê-hoàng-Mừ, mắt chằm chằm ngó sừng Phấn-thứ-Pai, miệng lảm thảm nói chi không hiểu; ta trông Hoàng-Mừ thấy hát hay mà ngó sững, chớ không dè là Hoàng-Mừ lưu ý mà học thuộc lòng. Nay viết nhật-báo, gặp lúc vua Nicolas nước nhà điên đảo, nấn đăm (câu ấy ra mà dùng. Nếu vậy thì Lê-hoàng-Mừ này sáng dạ và cường kỷ lắm chớ phải chơi bì. Lê-hoàng-Mừ này cũng là hát lảm quẩn tuồng, như là: Tuồng San-Hậu, Thơ Thạch Sanh Lý-Thông, Thơ Văn-Tiên, Thơ Phạm-Công Cúc-Hoa, Thơ Văn-Tên-Vưu, Thơ Chiêu-Nhật và về Thăng Lánh bản heo vằn vằn, Hoàng-Mừ đều thuộc lầu.

Thiệt là; thượng thông Thiệu-Lương, hạ đạt Địa-Tạng. Tam giáo cứu lưu vô số bả; điện; Chư từ bá gia vô số bả đót. Hoàng-Mừ ôi là Hoàng-Mừ!

Tệ chi lảm vậy! Đốt chi lảm vậy!! Ấy chẳng qua tác-giả đặt niên hiệu cho ông vua trong Tuồng San-hậu là Thiệu-đế. Lê-hoàng-Mừ học lóm được câu tuồng ấy rồi tưởng vua nước nào đời nào cũng gọi là GIỀNG MỠI THIỆN đượ; hết hay sao? Thiệt là đót tới cực điểm rồi đã. Cũng bài đó, đọc xuống ít hàng lại lời ra một câu nữa là lời của vua Nicolas than: *Khôn thay, nỗi oan này làm cho trăm dân lòng, thương tiếc. Nhị vị thượng quan có tội chi đâu!*

Ôi! Lê-hoàng-Mừ nói tiếng Annam gì mà hát ngon ác nghiệp quá! Thiệt điên đảo luân thường quá đỗi.

Phàm những dân dưới mà kêu quan trên mới gọi là thượng-quan, chớ chưa kêu tới mà kêu là thượng-quan, thì còn chi là cang thường luân lý.

Đều nói thì nói sơ chứt đĩnh mà nghe, chớ chỉ hết ra bày giở thì tâu, nào mà chớ cho hết cục ĐỐ của Lê-hoàng-Mừ.

Cầm một tờ Báo mà xem, nơi trường đấu bị cái nhân (manchette) nó chohan hết một phần, trường chớ thì bùng lờ rao chohan trọn, còn lại có 2 trường nữa, bị cục đót của Lê-hoàng-Mừ nó chohan sạch. Y hi! Tịch tai!! NGUYỄN-CHÍNH-SÁCH.

BẠN HÁT XIẾT BOSTOCK

Nhơn vì chiếc tàu chở bạn hát Xiết đi trở nên chông ta mất vui mà xem cuộc hát cho đúng theo ngày đã định hát là bữa thứ năm 16 janvier. Bởi sự trễ nải ấy nên ngày đã định hát phải dời qua ngày 18 janvier 1919 đúng 9 giờ 15 phút tối.

Tiệc thay sự trễ nải làm cho người người buồn lòng vì đã sẵn sẵn, đứng coi bạn hát xiết rất lỏn, rất hay, xưa nay chưa hề có đến hát xiết này.

Nội bạn hát xiết này về người về thú vườn riêng trọn chiếc tàu CHILDAL mà qua đây sở phí kệt!! Ngạn đồng thì dù biết bạn hát xiết này lỏn là dường nào.

Bổn quán trước, bạn hát Xiết này sẽ hát hay lắm, hãy đến xem vì chẳng mấy hi có.

Khởi hát ĐỒNG 9 GIỜ 15 PHÚT Khởi hát 18 Janvier 1919 Hát lần thứ nhất tại Saigon 18 Janvier 1919

BAN HAT XIET DANH TIENG

ITALI BOSTOCK

Chẳng có vai kép vai đào nào, chẳng có con thú Pháo, chẳng có lợp nào mà người Saigon đã thấy, đã coi rồi.

200 con thú, tập luyện khéo khôn. 40 vai-kép Tây. Bạn hát xiết rất sang, đèn lấp sáng như ban ngày, chỗ ngồi, rất khoan khoái, nhai Tây.

Hát tại hình Gambetta (chợ cũ Saigon)

Mỗi ngày thứ năm và ngày chúa nhật đều có hát ban ngày nữa phần tiền, đúng 5 giờ chiều khởi hát.

GIÁ CHỖ NGỒI

Table with 2 columns: Price and Description. Loges (6 chỗ ngồi)... 21 \$ 00. Hàng ba 2 \$ 00 và 1 \$ 00. Hàng nhứt... 3. 00. Tầm giờ cho vó... 9 giờ 12 phút khởi hát.

Tại nhà in Saigonnaise 7 rue Catinat có bán giấy hát từ ngày 10 Janvier, sớm 3 mai từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ rưỡi.

Général MANAGER.— H.W. TREHERNE— Advance MANAGER-A. Ala-azoff. Lessee..... Douglas F. Bostock.

EDEN-CINÉMA

OMÉGA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tình những tuồng mới đã hay mà lại vui, thưở nay Nam-kỳ chưa hề có. Hát tuồng mới nhiều lớp hay lắm.

Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

Là một thứ đóng-hớ trái qui khéo tốt thượng hạng và quý báu vô song.

MỘT MINH HẰNG L. CAFFORT ở tại đường Catinat— Saigon có bán mà thôi.

Nói chữ mà mang họa

Xem "Luc-tinh lẩn-vấn" có 591 ngày 16 Janvier 1919, thấy bài Cầm - tinh của Chủ-bút L. T. T. V. Lê-hoàng-Mừ làm mà điều Madame Hòa, tôi xin rút trọn bài ấy mà đăng vào đây, cho các ông nhào lảm:

CẨM TINH

« Bôn-quần tiếp tin thăm rằng lảnh-phối của M. P. Hòa là một vị... « Bôn-quần L. T. T. V., mới ta thế bữa như bảy 41 Janvier, đi lỉnh-cửu an tăng « hôm thứ hai, 43, hồi 7 giờ ban mai. « Tiệc thay! Thăm thay! Madame Hòa, « lúc sanh tiền, vẫn là một người tánh « chất ôn nhu, ĐỪNG TRANG PHỤ ĐẠO, « chưa bao làm tuổi chẳng may sớm « lảnh cõi trần; hà còn thân thuộc ai « này cũng lấy làm than tiếc. đều tống « táng lên cõi HUYỆT-MỘ rất đong. « Báo L. T. T. V. BÔNG-LIEU NỘI « QUẢN xin tổ vật tội bị cầm, VÀ PHẢN « ƯU CHỖ NGƯỜI ĐỒNG SỰ RUI « GẬP TRUNG NIÊN »

L. T. T. V.

Thiệt ôi khờ khạo! Lê-hoàng-Mừ là người học rạo? Đố không phải đót, mà hay chữ cũng không ra hay chữ, lừng đờng nửa chừng khó chịu quá!

Câu nói: Đờng-trang phụ-đạo, không hiểu cụ muốn nói chi gì? Như muốn khen đôn-bà tế thì nói: Nền-trang hiến-đượ. Hoặc nói: Phụ-đạo hoàn toàn. Và hai chữ phụ-đạo nghĩa là đạo làm đờn-bà, hoặc đạo làm vợ. Nếu nói đờng-trang phụ-đạo như L. H. Mừ đó, thì ta rạo? Đờng-trang đạo làm đờn-bà, đờng-trang đạo làm vợ hay sao? Có ai mà nói tiếng mẹ đẻ như vậy hay không? Hay là tiếng mẹ đẻ của Lê-hoàng-Mừ nói vậy chăng?

Chỉ như hai chữ huyết-mộ của L. H. Mừ nói đó lại càng đót hơn nữa; huyết thì huyết, còn mộ thì mộ, sao lại để một ngang chình đờn kết chòm lại làm một tiếng (nom composé) mà kêu là huyết-

mộ. Có ai mà nói chữ như Hoàng-Mừ vậy nữa hay không? Ấy náo dạy Hoàng-Mừ vậy?

Câu nói cái gì mà: Báo L. T. T. V. Đờng-trang phụ-đạo? Đốt gì mà đót bắt người ta than rằng: Trung-niên lẩn-ngẫu đại bất hạnh chớ nói cái gì mà: VÀ PHẢN ƯU CHO NGƯỜI ĐỒNG SỰ RUI GẬP TRUNG NIÊN?

Có học lóm được câu nào thì học cho trọn câu, mà nói, bằng tổ học nửa quẩn nửa thôi, dùng có nói thì lều vầy, lảm cho thỉu-u-dại-phần-phai mà khôn đa. Vì cái bịnh điên chữ vẫn còn để trí nhớ cái bịnh DIỄN ĐÓT, chúng cười thì rồi tức mình mà chết yểu đi giờ!

Xưa có một người đót nát quê mùa quá đỗi, không biết nói nần một lời chi cho thanh nhã. Vợ nó thấy vậy thì than than trách phàn, mới cho nó đi bả quang tiền cột lưng rồi thả ra cho nó học khôn.

Khi bợm ta ra đờng, mấy gặp một người cười cười, nó dướn lên thì nói: Thiệp ai nung? Người kia đáp: Một miếng thịt ngon như thịt mã, chớ có mấy ai, bợm ta nghe được những tiếng lạ lừng thưở nay chưa từng nghe, thì mừng quẩn lật đật mở hết máy quang tiền đến ơn cho người ấy; rồi lập đi lập lại mấy lời nói đó hoài, học được thuộc lòng lấy làm đắc chí. Khi về tới nhà vừa mới bước vào vợ nó hỏi: « Ai đó! » Nó đáp rằng: « Ta đây chớ ai. » Vợ nó lại hỏi: « Ta là ai? » Nó lại đáp: « Một miếng ta như thịt ngon như thịt mã, chớ có mấy ai. » Con vợ cưng lấy làm mừng rỡ rằng chớ đờng mình ngày nay ăn nói khôn ngoan lại biết nói chữ thêm là khác.

Đờn họ bợm ta hết thời, bợm dàu dăm tới thỉnh linh, có một người thương khách rồi bị chúng đánh đờn đàng, rạo gổ gần tới lờn nhà bợm ta mà chết. Làng xóm đi báo quan. Quan đến khán nghiệm tử-thi. Thấy nhà bợm ta gần, liền đi

đến coi một rằng: « Mi ở gần đây mi có biết ai giết người thương-khách này chăng? »

Quan liền vọt miệng đáp rằng: Ta đây thưa. » Quan hỏi nữa: « Một mình mi hay là có ai hiệp lỏn với mi mà giết người ta như thế? » Bợm ta cũng cười mà nói học lóm đó mà đáp rằng: « Một miếng ta như thịt ngon như thịt mã, chớ có mấy ai. » Quan thấy lời khai đã rõ ràng còn tra hạch chi nữa, liền dạy lính bắt công giải lên tỉnh mà giam vào ngục.

Đó! Lê-hoàng-Mừ thấy chưa? Cái nó học lóm mà nói chữ bậy có ngày phải ở tù oan mạng là n da!

TÂN-VÔ

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhưt trong cõi Đờng-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gọi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ chẳng công người này không rung hình chổi tốt tươi xem tới màng mà không mỏi mắt. Xin quý khách thừa khi hồng mai đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ quý ông. Sự mướn nhiệm xưa nay chưa từng thấy.

Rượu Cô-nhạc VIEILLE EAO-DE-VIE DEJEAN là một thứ rượu rất có danh-tiếng hơn bốn chục năm nay.

TÚY KIỂU GIẢI NGHĨA

(Tiếp theo)

Tiền-thơ hỏi lại Thúc-Sinh
Cây chàng tra lấy thật lành cho nào.

Sinh đã nát ruột như bèo,
Nói ra chàng tiến, trông vào chàng dang.

Những e lại lụy đến nàng,
Lấy lòng mới sẽ liệu đàng hỏi tra

Cúi đầu cúi trước sân hoa,
Thần-cung nâng mới thào qua một tờ (1)

Diện-tiên (2) trình lại Tiên-thơ,
Thoạt xem đường có ngăn ngòi chút tình.

Liên tay trao lại Thúc-Sinh,
Rằng: Tài nên trọng mà tình nên thương;

«Vi sinh có số giàu sang,
«Giá này dầu đúc nhà vàng cũng nên (3)

«Bền trăm (4) chìm nổi thủy-quyên,
«Hữu tài thương nổi vô duyên lạ đời;»

Sanh rằng: «thật có như lời, (5)
«Hồng-nhan bạc mạng một đời nào vậy?

«Ngân xưa âu cũng thế này,
«Tư-bì âu liệu bớt tay mới vừa;» (6)

Tiền-thơ rằng: ý trong tờ,
Ráp đem mạng bạc xin nhờ cửa không (7)

Bây nói Tiền-thơ mới hỏi lại Thúc-sanh.

Tôi cây chàng tra lấy thiệt sự nó coi ra thế nào.

Sanh nghe Hoan-thơ nói như vậy, thì trong ruột đã nát như bèo.

Nhưng nói ra thì chẳng tiện, mà trông vào chàng dang lạng lạng nhưng vậy lại e nỗi lụy đến nàng Kiều.

Mới lấy lòng và liệu đàng mà tra hỏi.

Kiều nghe Thúc-sanh hỏi mới cúi đầu cúi trước sân hoa.

Các tâm sự nâng mới cung chiêu và thào qua một tờ đưa cho Thúc-sanh.

Trước mặt Tiên-thơ, Thúc-sanh trình lại cho Tiên-thơ coi.

Tiền-thơ vừa coi qua rồi, đường có chút tình nên ngơ ngẩn.

Coi rồi liền tay trao lại cho Thúc-sanh.

Mới nói rằng: Thiệt tài nên trọng, mà tình nó cũng nên thương đó chút.

Vì như nó sinh là con có số mạng giàu sang.

Cái giá như nó, dầu cho đúc nhà vàng cho nó cũng nên.

Thương hại thay! Thủy-quyên chìm nổi trong biển trầm.

Có tài mà thương nó vô duyên lạ đời.

Thúc-sanh nói: Cũng thiệt có như lời nàng nói.

Hiế gái hồng nhan thì phải mạng bạc, có phải một đời vậy đâu.

Từ xưa đến nay cũng có như vậy, hề hồng nhan thì bạc mạng.

Vậy xin nàng tư-bì liệu bớt tay bớt tay cho nó nhờ.

Tiền-thơ mới nói với Thúc-sanh rằng: Tôi coi ý trong tờ của nó.

Nó ráp xin đem mạng bạc nhờ trong cửa chùa đó!

NGHĨA XUÔI

Đấy mới Hoan-thơ hỏi lại Thúc-sanh, tôi xin cây chàng tra lấy sự thiệt của nó ra làm sao đó. O! Sinh nghe Hoan-thơ biểu như vậy gan ruột nát như bèo, nhưng nghĩ nói ra thì không tiện còn trông vào thì không đặng, đã biết vậy nhưng mà e lụy đến nàng Kiều, cũng lấy lòng mới liệu đàng mà thôi ra lếu láo!! Mới hỏi đến Kiều, thì Kiều đã qui trước sân hoa rồi, thần-cung đã thào qua một tờ mà đưa cho Thúc-sanh, trước mặt Hoan-thơ Thúc-sanh đưa lại cho Hoan-thơ coi qua rồi đường có chút tình thương, nên coi bộ ngơ ngẩn rồi cũng liền tay đưa lại cho Thúc-sanh và nói rằng: « Thiệt tài nên trọng, mà tình nó cũng nên thương đó! Vì như con này mà e sinh nhằm số giàu sang, tôi coi giá nó cũng nên đúc nhà vàng cho nó ở. Thương hại thay! Gai thủy-quyên biển u ám chìm nổi, gái có tài mà thương cho phận nó vô duyên lạ đời.»

Sanh nghe Hoan-thơ nói, mới nói với Hoan-thơ rằng: Thiệt cũng có như lời hiển-thê nói, hề hồng-nhan thì bạc mạng có phải một đời này vậy đâu. Bởi xưa đến đời này cũng vậy, vậy thì hiển-thê cũng liệu bớt tay cho nó nhờ với.

Tiền-thơ trả lời rằng: Cái ý nó nói trong tờ đây, nó xin ráp đem cái mạng bạc của nó mà nhờ trong cửa chùa đó. (Xin vào ở trong chùa mà tu.)

DIỄN TỊCH

(1) Thào qua một tờ là Túy-Kiều viết một tờ nói về việc mình rồi đưa cho Thúc-Sanh coi.

(2) Diện-tiên là: trước mặt Thúc-Sanh đưa cái tờ của Kiều lại cho Hoan-thơ xem.

(3) Nuôi vàng: Lúc vua Hồn-vô-dê còn nhỏ có nói lời nói như vậy: uầu đục đất A-Kiền dĩ kim ốc trữ chi. Nếu ta được nàng A-Kiền thì ta làm nhà bằng vàng cho nàng ở.

(4) Bền-trăm: là Trăm luân khố hải. Nghĩa là: giàu khố chim biển.

(5) Từ cửa 5 đến câu chốt số 6.

Trong tập Thanh-tâm-tái-nhơn Thúc-sanh nói như vậy: Thành như hiển-thê chi ngôn, hồng-nhan bạc mạng, thiên cổ đồng nhiên, hiển-thê tu từ bì dã. Nghĩa là Thúc-Sanh nói: Thiệt như lời hiển-thê nói, hề hồng-nhan thì bạc mạng, xưa nay cũng đồng vậy, xin hiển-thê hãy từ bi.

(7) Cửa không là: không-môn: cửa Phật. Tri-độ kinh: hữu tâm môn: nhưt không-môn, nhị vô-trưởng-môn, tam vô-tà-môn. Trong kinh Tri-độ nói: Phật có 3 cửa, một là: không-môn, hai là: vô-trưởng-môn, ba là: vô-tà-môn.

(Sau sẽ tiếp theo)

TRƯƠNG-MINH-ĐIỆN.

Rượu Sâm-banh hiệu
MARQUIS DE BERGEY
là rượu nứt hào hàn!!

THÚ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-Hue lưu lạc)
(VOYAGE DE GULLIVER)

(Tiếp theo)

Xe chạy ra khỏi vòng Châu thành chừng vài ngàn thước tới đồng ruộng, chừng ấy tôi thấy người ta đồng dao làm ăn coi nhộn nhạo; kẻ cấy, người cuốc mà tôi chẳng hiểu họ làm việc chi vậy.

Lúa chẳng thấy gieo, mà cây trái chỉ cũng chẳng thấy trồng còn có kim một cọng chẳng có.

Thiệt từ thuở lọt lòng mẹ đến nay, lưu lạc đủ nước, tôi không thấy xứ nào mà nông phu làm sơ lược còn nhà cửa thối hư lệt, bỏ hoang, dân sự nghèo khổ, nghèo qua mà thảm thiết.

Đấy tôi nói qua ông Tổng-trấn Munodi. Ông Munodi cũng nhứt có làm quan Tổng-trấn cai trị xứ Lagado. Song ông bị quan triều a ỷ với nhau, tâu ra tâu về với đức vua rằng ông thiếu sức mạnh tài, bởi có vậy nên đức vua hạ chỉ cách chức ông đi. Cả phồn dân đến thương tiếc, biết tạo chứ đừng gặp một ông Tổng-trấn như vậy nữa.

Tuy vậy chớ đức vua chẳng hề ghét bỏ ông; vì ông cứ gìn giữ một lòng ngay thẳng từ-đức cùng người luôn luôn. Đức vua cũng đự biết rằng ông Munodi có tánh thanh liêm mà khi khởi, chẳng hay quát hạ chi lưu luyến các quan trong triều.

Ông nghe tôi luận về sự ăn ở của dân sự xứ ông, ông trả lời rằng: Ngặt tôi chẳng có ở lâu trong xứ; nên chẳng rõ hết tánh tình thiên hạ thế nào; bởi vì luật lệ xứ nào thì dùng theo xứ ấy. Tôi chỉ chứng xe chạy trở về, ngừng trước nhà ông xuống xe với tôi, rồi đương đi ông

lại hỏi thử tôi đến ông ở cất vậy có đẹp chăng. Tôi thưa thật lại với ông Đền cất như vậy từ mặt tiền chỉ với mặt hậu, thì là thiệt huê mỹ; còn đó độn ở trong thì là vật tốt và qui làm.

Nói thiệt mà nghe, Ngài nhớ đức lớn giá cao nên mới đặng an nhàn như vậy. Kế ngài mới tôi đi với ngài về đồng chơi ở trong đồng ngài có cất một cái nhà lương ngoạn cảnh.

Sáng ngày xe ngựa bắt kể sáng sáng đem tôi về nước tôi đi.

Trong lúc đi đường ông nói chuyện rất thú vị cho tôi hiểu về cách thức làm ruộng làm rẫy ở xứ này. Tôi nghe mất thấy làm rồi tôi thình nghĩ lời của ông phán thiệt trúng lý lắm. Trừ một hai chỗ đất phèn quá thì người mới bỏ trồng chớ đi xa một đời, ước vài giờ xe chạy tôi thấy đất các trống trĩa coi rất đẹp mắt; chỗ thì trống nho trống nhàu, chỗ

Bạn Đổng-bang, coi chừng lây

Đổng-bang chế có làm những kẻ dục lợi thừa dịp đổng-bang cần dùng tiền bạc đến mua giấy quốc-trái rẻ. Hãy rằng coi chừng 15 ngày nữa đây, sẽ có một hội lập thành đặng mua giấy quốc-trái của Đổng-bang đúng theo giá của Đổng-bang cho vay khi trước. Hội ấy đưng lập, có ông Duclos là Tổng-lý hàng bạc Đổng-Dương điều đình và ông Wintrebert là quan Tham-biện Quảng-lý phòng văn quan Nguyễn-sái Nam-kỳ từ chức ra mà lo lần Hội này, lại có một ban hội-đồng kiểm-sát, phân nửa Langsa và phân nửa Annam. Hệ Đổng-bang đem giấy quốc-trái để thi Hội sẽ trao liền cho Đổng-bang một vé quốc-trái là 8 đổng bạc, còn bao nhiêu thì Hội làm cho Đổng-bang một miếng giấy để cầm làm bằng. Số tiền còn để lại đó Hội sẽ lấy mà lo quảng khai công cổ; mỗi năm có lời sẽ chia cho Đổng-bang.

Trà này trị bệnh cảm hay làm, tiệm Nhi-Thiên-Đương có bán.

Số tiền biên trong biên-lai này thì chắc giá hời, và sau Hội sẽ trả lần lần lại cho Đổng-bang đủ số. — Số tiền còn để lại cho Hội đó, sẽ được ăn lời ngoài số tiền lời quốc-trái bực chót hết cũng là 2% (mỗi trăm quan mỗi năm 2 quan tiền lời.) Nếu Hội được thanh vượng thì số tiền lời Hội sẽ cho tới 18 hoặc 20%.

Vậy khuyên Đổng-bang chớ vội, hãy rành dợt ít ngày nữa Hội sẽ giúp đỡ cho.

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn hải số 87, Saig. n, để sửa các thứ máy, như là: *đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hút, tủ sắt, v.v.*

Có khác các thứ còn *đồng và mũ thung đủ kiểu, cạy mó bia đá cầm thạch, v.v.*

Ban sĩ và bán lễ đồ phụ tùng *xe máy, essence, alcool à brûler et carbure*, thứ nưái là các thứ *manchons*.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và giá rất thiệt rẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.
HỆ-NHIÊN-CÁNH
87, Rue Catinat - Saigon.

TRƯỜNG NGUYỄN-XÍCH-HÔNG

Ngày nhập trường năm nay như các trường khác, nhằm ngày 15 Février 1919, là ngày rằm tháng giêng Annam.

DENTIFRICES
THUỐC ĐÁNH RĂNG CỦA CÁC CHA
BÉNÉDICTINS
de SOULAC
LÀM RA
Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông.

CHAU PHACH-SANH CƠ TANG

Thuốc Chau-phách-sanh cơ-tang này chuyên trị về ngoại-khoa; nhưng ghé độc từ lâu nay mà không lành phải dùng thuốc nước trừ độc của tiệm NHI-THIÊN-ĐƯƠNG mà rửa, rồi xức thuốc tưng này vào nơi ngứa chỗ đau thì thấy hiệu nghiệm liền.

Gia mới về là... 0\$20

Tại tiệm Nhi-Thiên-Đương có bán.

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn hải số 87, Saigon, để sửa các thứ máy, như là: *đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hút, tủ sắt, v.v.*

Có khác các thứ còn *đồng và mũ thung đủ kiểu, cạy mó bia đá cầm thạch, v.v.*

Ban sĩ và bán lễ đồ phụ tùng *xe máy, essence, alcool à brûler et carbure*, thứ nưái là các thứ *manchons*.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và giá rất thiệt rẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.
LÊ-TIÊN-CHƯỚC
87, Rue Catinat - Saigon.

TIỆM-AN-PHONG

Bán hàng Tàu và hàng Việt
TẠI CHỢ CAO-LÀNH

Kính trình quý-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn hải số 87, Saigon, để sửa các thứ máy, như là: *đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hút, tủ sắt, v.v.*

Có khác các thứ còn *đồng và mũ thung đủ kiểu, cạy mó bia đá cầm thạch, v.v.*

Ban sĩ và bán lễ đồ phụ tùng *xe máy, essence, alcool à brûler et carbure*, thứ nưái là các thứ *manchons*.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và giá rất thiệt rẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.
LÊ-TIÊN-CHƯỚC
87, Rue Catinat - Saigon.

Trại hay một hiệu LUYE-Long Nguyễn-long-Thảo ở lại chợ Lái-thiên

Kính trình quý-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn hải số 87, Saigon, để sửa các thứ máy, như là: *đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hút, tủ sắt, v.v.*

Có khác các thứ còn *đồng và mũ thung đủ kiểu, cạy mó bia đá cầm thạch, v.v.*

Ban sĩ và bán lễ đồ phụ tùng *xe máy, essence, alcool à brûler et carbure*, thứ nưái là các thứ *manchons*.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và giá rất thiệt rẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.
LÊ-TIÊN-CHƯỚC
87, Rue Catinat - Saigon.

Chia phía trước phố chợ ở đặng thêm một an tâm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ ăn mặc một thứ của trẻ trâu tiêu có.

Kính xin chư-tôn quý-thức chớ quên ghé thăm của xin ghé lại tiệm của chúng tôi để mua hàng. Nếu là đất sơn thì chúng tôi sẵn sàng cho thuê lại ngay mà mua làm cho vớ quá đàng.

NGUYỄN-LUYE-THẢO,
Chủ trại khố của.

Tiệm Hiệp-Thành TẠI MYTHO

Kính trình quý-vị đặng rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn hải số 87, Saigon, để sửa các thứ máy, như là: *đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hút, tủ sắt, v.v.*

Có khác các thứ còn *đồng và mũ thung đủ kiểu, cạy mó bia đá cầm thạch, v.v.*

Ban sĩ và bán lễ đồ phụ tùng *xe máy, essence, alcool à brûler et carbure*, thứ nưái là các thứ *manchons*.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và giá rất thiệt rẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.
LÊ-TIÊN-CHƯỚC
87, Rue Catinat - Saigon.

thì cây lúa trồng khoai, đậu đó đều lên xanh tốt. Còn nửa cây cát có thứ tr, từ-lá tu bổ vén khéo sạch sẽ chẳng phải như ở châu thành, mỗi năm đều có sản có rạo, xem qua coi cũng lẹch.

Xưa nay tôi chưa từng thấy cảnh thú nào mà xinh hơn là cảnh thú chử này.

Ông Munodi thấy tôi có sắc vui ông lại hỏi tôi chớ biết đất của ai mà trồng trúa tốt như vậy chăng. Tôi thưa lại với tôi mới đến nên không hiểu đặng. Ông nói ấy là đất của ông đó, rồi ông tiếp hỏi ý tôi nghĩ sao, chớ ở trong xứ các quan đều chế ông làm công việc chẳng đặng vẻ khéo.

Ở xa xa, tôi thấy một cái nhà lớn xinh đẹp, tôi hỏi ông; ông nói đó là nhà mà của ông cất, ấy là chỗ chúng ta tới đó mà chơi, lấy làm thú vị.

Chúng ta tới đầu trước cửa nhà rồi ông mới nói vớ. Tôi xem nhà cất kiểu thật thanh lịch, chẳng kém gì đài các bên Âu-Châu.

Vòng thánh đã rộng lớn, có giêng máy đặt từ điện nước phun tới ngay đường sá nào lớn nào nhỏ chạy xe ngựa sẽ dục chiều chiều giao chơi mát mẻ xinh đẹp chẳng khác chốn non Đổng. Còn bốn bông thì làm đủ kiểu, bông nở đủ màu bay mùi thơm phức. Đứng thêm nhà ngó ra coi lấy làm thanh lịch, đổng như hoai không môi mắt. Cảnh thú như thế cũng cho là tốt bực khéo trong đời.

Tôi lại cơm nước dọn ăn uống xong xuôi rồi, gia đình đều rút ra nhà sau hết; ông với tôi ngồi chuyện vãn chơi. Nói một hồi rồi tôi trộm thấy ông có sắc buồn. Tôi hỏi duyên cớ làm sao thì ông nói ông còn phải ở nhà cửa ở kinh-đó và trong-đồng rầy này mà cất lại theo kiểu kiếm thời, vì các quan trong tráo định như vậy; Nếu ông không từng ý triều đình thì e cho các quan tâu với đư-vua rằng ông là một người kiểu hành dốt nát đi-thường, sự đư-vua có quả chẳng.

Nghệ ông nói như vậy, tôi cũng lấy làm lạ, tôi mới hỏi ý ông muốn nói cái chi vậy. Ông mới trả lời rằng tôi mới tới chưa rõ chi cho lắm, cái lãnh tinh quốc-dân, để ông từ một đời thì hiểu chớ có chi gọi là lạ. Ông nói các quan triều đình hay dục lợi, tham lam lắm, nên mỗi việc đều vạch là tiếm sâu mà tâu với đư-vua, việc chi cũng vậy miễn có lợi thì các ông làm, đâu có hại cho nước khôn cho dân cũng trôi kệ.

Ông nói hồi trước, cách chừng 40 năm nay, hiếm kẻ hay tới lui La-pu-ta, hoặc đi có việc tư, hoặc đi chơi cho biết xứ.

(Sưu sẽ tiếp theo)

N. C. M. B.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng đường Laro môn bãi 99 và 101.

(Bát-h) Saigon

Trần-Vân-Hiệp chủ tiệm

Kính cùng Lạc-châu qui khách đóng rở: Tiệm tôi có đồ đóng kiêu xe như là: Xe mai, xe hai bánh, xe kiêu, xe kéo và cũng có bán các thứ xe ch. sửa lại chắc chắn, có bán đến xe dù kiêu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tỷ bện tay chử lại cao-su dẹt để thay trong bánh, kiêu đến tay, đồ hát kễ xe độc chiếc và xe song má láng da tấy may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chường đạp hai, tiêng, bình để thắp đèn khí đã theo xe, sơn xe, và sửa xe.

Cái xin qui khách có dịp đến Bát-hớ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước khi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thùa mua giúp lấy: ngời, thì tôi rất cảm ơn họ. Còn chừ qui khách ở xa muốn gửi theo bưu-thần món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu dáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bánh cao-su-giá-tỷ, đồ hát kễ da tấy nơi tiệm Thất-Bình trước nhà gầy xe lửa Mỹ-Saigon, tiệm Lạc-thần-lâu số 84 đường d'Espagne.

Trần-Vân-Hiệp cần kính

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRES

Tiệm tôi đã lập ra mười năm nay khác đủ kiêu con dấu đồng và mù thưng. Có chạm mộ bia đá cầm thạch dẻ mỏ. Tôi có in đủ kiêu trong catalogue (mục lục) để cho qui-vị lựa kiêu mà dùng. Xin chừ tôn chiêu có tới rất cảm ơn.

Nay kính.

LỜI RAO

BỘN NHẠC LANGSA SAIGON

Ông SERSOT, là thầy đờn có danh tiếng có lập một ban nhạc Langsa 25 người, đủ các thứ kèn, cho những người Anam học hơn sáu năm nay, đã tập rành rề đủ các thứ đờn theo cách thức người Langsa; (Marches sa, Redoubles, Polkas, Mazurkas, Valses, Ouvertures, Fantaisies Airs Nationaux, và Marches funèbres) cũng như các bộn bên phương tây.

Bỉ hơn ba năm nay, bộn này có đủ nhiều đờn tịch, lễ khánh-tân, trực các quan Langsa cũng chơi nhiều chi đờn bởi người Langsa, Anam; tại Bôn-kén đường Kinh-lập, các nhà hát Tây Saigon, và Lạc-thần đến nghe đờn, lại các nhà hát Langsa cũng đều lắng khen.

Vậy trong Lạc-châu, qui ông qui bà, như có diệp chi, hoặc nghe hát, tang chế, ăn lễ tân quan, nên viết thư cho Ông SERSOT, mà thường nghĩ; giá cả đánh đàn tùy theo xa gần, ông sẽ gửi gởi cho; trước B. đến giúp cuộc vui theo kiêu thời, và làm cho đẹp lòng qui ông qui bà, chẳng nề xa gần mà xem thầy con nhà Anam càng ngày càng tiến bộ.

Monsieur SERSOT,

Chef de l'Harmonie Indigène,

Nº 55, Rue Richaud

SAIGON

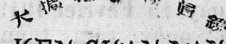

Thuốc Phát-lạnh-huờn trị bệnh nóng lạnh rất nên thần hiệu; tại tiệm Nhị-thiên-đường ở Cholon có bán.

Pháp-Việt khách lâu

(HOTEL DE FRANCE)

Phòng vi sạch-sẻ rộng rãi mát mẻ vô cùng, bởi ban lẹ lắn, hồ đàu có đó. Lạc-châu chừ quán-từ có đi xin ghé lại nghỉ ngơi, chắc sao chừ quán-từ cũng được vui lòng toại chí.

TIỆM CHỤP HÌNH VÀ NỘI HÌNH NHỎ RA LỚN

Số nhà 236, đường Thủy-bình

CHOLON

Tiệm tôi nghiên-cứu cách chụp hình, cũng đã lâu năm, mới khai trương được ít tháng nay, có nhiều tay thợ tay hình rất khéo thượng hạng. Và lại những vật liện, như giấy, nước thuốc, đều là đồ thượng phẩm mua của các cửa hàng có danh tiếng bên Thái-tây gửi lại.

Xin chừ qui khách muốn lựa chọn dụng cụ, làm cho đầu tích đờn, mới dờn gói ngọc đầu tiên tôi, có sẵn đủ y-phục, và đồ trang sức nam nữ, bày hiện phong-quan. Lại có nhiều tấm ảnh vẽ, nước non, cây cỏ, lầu đài là rất đẹp. Nhà tiếp khách; chia riêng bên nam lẫn nữ, mà giá thiết nhớt rẻ. Chừ-vị vui lòng quang-cử hàng tôi hết sức hoan-ngình.

GIÁ TIỀN

Cách thức hình..... 5x12 13x18 18x24 24x30

Table listing prices for various photographic services like 'Giấy citrate láng hai tấm', 'Thêm mỗi tấm', 'Giấy gélatine bromure hai tấm', etc.

Như ai muốn kềm đi chụp chỗ nào xa hơn thì phải chịu tiền hành phí.

LÀM HÌNH NHỎ RA LỚN

Table listing prices for 'Giấy gélatine bromure' in different sizes like 30x50, 50x70, 70x100, 75x100.

CÁN KIỆP. - Phải trả trước phần nửa tiền đặc cợc.

GIÁ HÌNH CHỤP VỚI CARTES POSTALES

12 tấm..... 4\$00 18 tấm..... 2\$50

Tư-Nhơn LE-HUY-NAM chủ lý

電話 甲 肆 黎 人 理 司

PNOM-PENH-BAZAR

TRƯƠNG-XUAN

Table listing various goods and their prices, including 'Núc áo bình-tô', 'Núc áo măng-tô', 'Núc áo so-mi', 'Lược sừng gừ tặc cúp', 'Bông-bá, tua lông', 'Cartes postales', 'Cao-môn', 'Khăn bàn lông dẹt', 'Giấy viết thư', 'Toile Superfine', 'Cassette', 'Idylle', 'Bàn chải răng', 'Gối cotton', 'Trợ lắn phải gối', 'Bàn chải răng'.

Le Directeur Gérant:

Lt-nhi: Đư

25-26, Quai Piquet Pnom-Penh.

Nº 1, rue Catinat - Saigon

Kính trình cùng chừ-vị đờn rỏ, từ khi tôi lập-tiệm khác con đờn ở đường d'Espagne, cũng nhờ chừ-vị Lạc-châu chiếu cố, nên tôi rất cảm-ơn vô cùng, nay tôi đã dời qua đường Catinat số 1, trước nhà hàng Café Rotonde, có làm các thứ con đờn thay đổi ngày tháng, chạm bàn đờn bằng đá cẩm thạch và con đờn cao su. Có catalogue n. ở in năm năm rừ chừ qui-vị muốn dùng xin gửi thư cho bản tiệm tôi đờn tới, tôi theo liền, tính giá rẻ và làm kỹ càng xin, chừ qui-vị giúp cuộc thương mại cho người đờn-bang làm nên việc; tôi rất cảm-ơn cố bản đờn thư thư tướng tá chừ quốc-giả.

BẢO-MY-THÀNH.

Nº 1, đường Catinat, Saigon

Atelier Saigonnaise TIỆM Minh-thành-Hoà

BÁN ĐỒ NỮ TRANG 337 Rue Schroeder - Saigon

Kính tôi cho lạc-châu chừ qui-thách đờn rỏ. Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiêu kiêu-thời, rất nên xinh đẹp, ở tại chừ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-bình (Rue des Marins) số 184, tục danh là bán chèo-múi, nên tôi thường biểu ý qui-bà chiếu cố, nên tôi rất cảm-ơn vô cùng, nay tôi đã dời qua đường Catinat số 1, trước nhà hàng Café Rotonde, có làm các thứ con đờn thay đổi ngày tháng, chạm bàn đờn bằng đá cẩm thạch và con đờn cao su. Có catalogue n. ở in năm năm rừ chừ qui-vị muốn dùng xin gửi thư cho bản tiệm tôi đờn tới, tôi theo liền, tính giá rẻ và làm kỹ càng xin, chừ qui-vị giúp cuộc thương mại cho người đờn-bang làm nên việc; tôi rất cảm-ơn cố bản đờn thư thư tướng tá chừ quốc-giả.

Từ khi tôi mở 2 cửa tiệm ý đến nay cũng nhờ ơn qui-bà chiếu cố cho người đờn-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày nay, mà trong lạc-châu hiệp-lũng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và chừ xin chào các ông cho mau thành-trụ.

Nay kính
Nouvel-Vân-Lạc đit Bấy-Ka-ô.

CÁO BẠCH

Kính trình qui-vị đờn rỏ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bãi số 87, Saigon, để sửa các thứ máy: Như là: đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt, v.v. Có khác các thứ con đờn đờn và máy thưng đủ kiêu, chạm mộ đá cẩm thạch, v.v.

Bán đi và bán lại đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool & brûler, và carbure, thứ nhớt là các thứ menchons.

Qui-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gửi cách làm hòa giao ngân, Centre Remboursement) qui-vị muốn mua món gì ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì chúng tôi cũng sẵn lòng lo giùm. Xin chừ-tôn chiêu có chúng tôi hết lòng cảm ơn

Au bonheur des Tonkinois
LE-TIÊN-CƯỚC
87, Rue Catinat - Saigon

東 大 東 大 大

49-51, Rue Duperré, 49-51

SAIGON

Chụp hình đủ kiêu, tốt lắm!

Trống-răng và bịch-răng

GIÁ RẺ LẮM!!

TRAI THỢ MỘC MICHEL
Nguyễn-hiệp-Hòa
 Tại chợ Lát-Thiếu

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là:
 Bàn ăn mộc-dá dài, có cầu 2 kiêu. — Bàn ăn mộc-dá tron có kẻ thành. — Bàn ăn mộc-gỗ liền 4 kiêu. — Bàn tròn 4 trụ mộc-dá. — Bàn tròn 4 trụ mộc-chê. — Bàn trà có mộc-liền. — Bàn lau 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiêu. — Văng một chon tiện, văng gỗ hai, và văng ba. *Tủ thờ*, chèn 3 kiêu; *Tủ áo*, *Tủ rượu* (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau), Trữ kiện (colonne) ghế bàn-kết (Banquette), *ghế ngồi* 5 kiêu, ghế *Bàng nguyệt*, bàn viết 3 kiêu, văng một băng đá trắng có chon tiện.

Làm theo kiểu kiến thời, bằng cây trúc, chạm lạt, gỗ, toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Nếu quý ông có muốn dùng các món đồ chưng dọn trong nhà, thì xin ghé tới, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lát-Thiếu đường ra công-xi heo chợ (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quý-vị.

Chợ TRẠI MỘC
 cũn khời

LỜI RAO

Kính cáo lôn bằng quan khách được hay: Nhà ngử hiệu DƯƠNG-HỮU-VĨNH-PHÚC ở đường AMIRAL COURNER, môn bài 53, Saigon, phòng vì ғыch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chính Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin vọng lòng thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi là hiển khời sĩ là thế nào.

ANTOINE BÀU, đôn khời.
 ở 53, Amiral Courner.

NHÌ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE
 33, Rue de Canton. — Cholón
 Tiệm chính ở tại Quảng-dông, ống Lương-y VI-TẾ-Sanh chế sẵn

Sưu - Độc - Linh - Dược
 (THUỐC TRỊ BỊNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liên là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hễ mang lên, là chẳng biết ngon, ngử không yên giấc, ấy là một giống bực rất thêm, rồi độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay ở trong anh hùng hào-khật, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại đáng làm phượng thuốc.

Chợt như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc dân này, vẫn trị các bệnh Hoa-liên cũng đủ nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy dùng nhiều cái mới lạ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liên hay dùng những vị Bá-độn-sương mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đặng uống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ấy phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chứ không phải là ở hoại một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-thần đặng sao? Bất quá là rúc cái nhiệt độc nó đang hành mà cho xử ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thì đó mà thôi, chứ nói lánh chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to lắm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ống Lương-y đặng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy, mà chế thành thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tính thuốc cũng là hòa-hòa, không nóng không xử lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dần vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiêu-tiến, hay là nơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liên mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch mạnh mẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc và sức dẻo-mạc máu, sáng, tinh-thần khỏe-khỏe.

Chế trị các chứng bệnh Hoa-liên, kể ra sau này:

- Phòng thấp đau xương.
- Tâm-la lơ lơ.
- Đau bình hột-xoài.
- Huyết khô huyết độc.
- Ghê độc lấy lỵ.
- Hạch nơi chỗ độc.
- Bản thân bắt toại.
- Dương-mai mọc rau, ung thư nhọt ghê.
- Lạt voi lạt đông tiền.
- Vô dục h thông độc.
- Cả chứng độc ngoài da.

Nếu ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đặng có tiền tiêu, hãy mua mà uống, vì thuốc này trị rất opec chẳng còn ai đi lại nữa.

Cách dùng: Mỗi bữa sũa mai uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Có thuốc nước, uống mỗi lần ba muỗng sau khi ăn cơm xong và tối, phải thêm mỗi ngày một lần và phải cố ăn chũa, để uống nó.

Mỗi muỗng nước thuốc thuốc nước, giá là

VUA LỚN TRỪ ĐỒ VẠI THỰC
 NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÀNG MOTTET VÀ CÔNG-TRƯ
H. BLANC và HAUFF
 Đường Catnal, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (đang và ra vo)

EAU DE TABLE NATURELLE

Produit par les sources de la
 VITIS VINEA, CHARENTAIS, VITIS, LIÉGEOIS

Nước PERRIER

Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lơn, ve phân nửa và ve gốc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới vắt ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condense

YANG HỒ HỒ L

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERWOOD, viết rõ ràng lắm.

THO THIỆN ác hữu báo

Thơ này đặt theo điệu lục-bac, vần câu xuôi miệng dễ đọc dễ ngâm, sự tích cũng hay, báo ứng rất nhiệm màu, đặng để mà làm gương cho hậu thế. Liệt-vị cũng nên mua để cho em trẻ nó ngâm nga mà chơi, lưỡng cũng là hữu ích.

Giá mỗi cuốn là

Tại nhà in P. Union của Ông Nguyễn-văn-Đức, số 157, đường Catnal có bán.

Lời rao

Kính cáo cùng chư quí ông và quí, thì đặng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mit chủ tiệm bán nón tại đường d'Adran môn bài số 110, kể từ ngày 1er d'Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 49. Xin quí ông và quí thầy nhầm lúc nhân du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

Nuyễn-văn-Mít
 49, rue d'Ormay, 49 — SAIGON

ĐÀU XỎ

Của nhà thuốc
NHÌ-THIÊN-ĐƯỜNG
 33, Rue de Canton, à Cholón

Thật dầu xỏ này của bản-đường hết lòng nghiên cứu mà chế ra, rất nên thuốc trong mình, hoặc ban trải độc địa, hoặc nóng cầm nhưt đầu, hôi miệng, ăn không đặng tiêu, đường đại tiện huật bôn. Hễ dùng thì dầu này mà xỏ thì thấy hiệu nghiệm luôn.

Cách dùng:

Sớm mai để bụng đói, trộn nó với nước cà-phê mà uống.

Người lớn mỗi lần uống 1 ve.

Con nít { 2, 3 tuổi mỗi lần uống 4 muỗng canh.
 6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh.

Giá mỗi ve

Thuốc bột để chà răng

Của nhà thuốc

NHÌ-THIÊN-ĐƯỜNG
 33, Rue de Canton, à Cholón

Phàm người ở đời, răng là một vật rất quý rất, cần dùng hơn hết, nếu chẳng biết lưu ý mà giữ gìn, thường thấy có nhiều người chưa bao làm tuôi mà răng đã rụng hết, cho nên phải có thứ phẩm để chà răng là để rất cần-kíp.

Bởi nghĩ vậy, cho nên bản-đường chẳng nề nhọc nhàn, gia tâm nghiên cứu mà chế luyện ra một thứ phẩm tốt, đã làm cho thơm miệng mà giết được sâu. Nếu dùng nó mà súc miệng chà răng cho thường mỗi ngày, thì răng sẽ sạch mà lại bền chắc lâu dài, khỏi lo đau nhưt chi cả.

Mỗi hộp giá là